

R E P U B L I C A M O L D O V A

C O D P R A C T I C Î N C O N S T R U C Ț I I

C.01.10

CLĂDIRI ȘI FUNCȚIONALITATEA LOR

CP C.01.10:2017

Clădiri civile

**Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile
pentru persoane cu dizabilități.**

Reguli de proiectare.

EDIȚIE OFICIALĂ

MINISTERUL ECONOMII ȘI INFRASTRUCTURII

CHIȘINĂU 2017

Clădiri civile**Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare.**

CZU 697

Cuvinte cheie: clădiri locuibile, persoane cu dizabilități, persoane cu mobilitate redusă, hotel, cămin, apartament, celulă locuibilă, bucătărie, dormitor, încăpere de vară.

Preambul

- 1 ELABORAT de către Institutul de Cercetări Științifice în Construcții „INCERCOM” Î. S.
- 2 ACCEPTAT de către Comitetul Tehnic pentru Normare Tehnică și Standardizare în Construcții CT-C XX "XXX", procesul-verbal nr. XX din XX.XX.201X.
- 3 APROBAT ȘI PUS ÎN APLICARE prin ordinul Ministrului Economiei și Infrastructurii nr. XXX din XX.XX.201X (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 201X, nr. XXX, art. XXXX), cu aplicare XX XX 201X.
- 4 ELABORAT PENTRU PRIMA DATĂ

Cuprins:

Introducere	IV
1 Domeniul de aplicare	5
2 Referințe normative	5
3 Termeni și definiții.....	6
4 Dispoziții generale	6
5 Cerințe față de terenurile de pământ.....	7
6 Cerințe față de clădiri.....	9
7 Cerințe față de încăperi	12
7.1 Dispoziții generale	12
7.3 Încăperi auxiliare	15
7.4 Bucătării.....	16
7.5 Încăperi sanitaro-igienice	16
7.6 Încăperi de vară.....	18
Anexa A (informativă) Exemple de instalare ale elementelor mediului locuibil ținând cont de cerințele de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități	19
Bibliografie	33
Traducerea prezentului document normativ în limba rusă	34

Introducere

Prezentul Cod practic în construcții reprezintă adaptarea la condițiile naționale ale Republicii Moldova prin metoda retipăririi a Codului practic al Federației Ruse **СП 137.13330.2012** „Жилая среда с планировочными элементами, доступными инвалидам. Правила проектирования”.

La adaptarea acestui Cod Practic s-a ținut cont de prevederile și principiile creării posibilităților egale formulate în „Programul de acțiuni referitor la persoane cu dizabilități” acceptat de Organizația Națiunilor Unite prin rezoluția nr. 37/52* din 3 decembrie 1982 r.; Baza normativă, care reglementează măsurile de adoptare a mediului de activitate vitală în conformitate cu necesitățile persoanelor cu dizabilități este prezentată prin documentul normativ în construcții NCM C.01.06-2014 „Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități”, în realizarea căruia se elaborează Codul practic în construcții în cauză.

Codul practic în construcții CP C.01.10-2017 „Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare” include prevederi de realizare a cerințelor referitoare la atragerea și includerea persoanelor cu dizabilități în societate, crearea pentru ei posibilități egale în accesibilitatea la mediul de activitate vitală, cu acces liber la obiectele locuibile cu asigurarea securității lor în exploatare, evitând necesitatea reconstruirii și acomodării lor.

Codul practic în construcții CP C.01.10:2017 „Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități Reguli de proiectare” conform destinației funcționale interpretează și dezvoltă prevederile respective din normativul în construcții NCM C.01.06-2014 „Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități”, cu luarea în considerație a practicii proiectărilor și cercetărilor ОАО «ЦНИИЭП жилища», ГУП МНИИТЭП, precum și practicii mondiale în elaborarea documentelor normative, care stabilesc cerințe de accesibilitate a clădirilor, construcțiilor, altor obiecte de infrastructură pentru persoane cu mobilitate redusă.

C O D P R A C T I C Î N C O N S T R U C Ț I I

**Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane cu dizabilități.
Reguli de proiectare.**

**Жилая среда с планировочными элементами, доступными инвалидам.
Правила проектирования.**

Buildings and structures. Common design regulations of accessibility for physically handicapped persons.

Data punerii în aplicare: 201X-0X-0X

1 Domeniul de aplicare

1.1 Prezentul Cod practic în construcții se referă la proiectarea clădirilor locuibile de construcție în masă, incluzând clădirile locuibile grupate și cele din fondul locativ de uz social, părților locuibile a căminelor, hotelurilor, caselor de odihnă, pensiunilor și ale altor clădiri de ședere temporară, la fel și la încăperi locuibile în componența clădirilor sociale în scopul asigurării condițiilor de locuire pentru persoanele cu dizabilități.

Se admite folosirea prevederilor prezentului Cod Practic la proiectarea clădirilor de locuit cu un apartament, inclusiv de conac, clădirilor locuibile cu includerea indicațiilor respective în sarcina tehnică de proiectare.

1.2 Prevederile prezentului Cod practic nu se referă la proiectarea clădirilor locuibile specializate și complexelor (case – internat pentru persoane cu dizabilități și bătrâni, case – internat pentru copii cu dizabilități, internate psihoneurologice, pensiunilor pentru persoane cu deficiențe de auz și altele, analogice funcțional, în vederea specificului cerințelor tehnologice pentru proiectarea lor, deservirea, precum și contingentul celor ce locuiesc în instituțiile indicate), la proiectarea instituțiilor de medicină, incluzând cele sanatoriale, la fel și la clădiri și construcții, la părți de clădiri, construcții și sectoare, care conform sarcinii tehnice de proiectare nu este prevăzută accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

2 Referințe normative

În prezentul Cod practic se fac referiri la următoarele documente normative:

NCM B.01.05	Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților rurale și urbane
NCM C.01.08	Blocuri locative
NCM C.01.06 (MCH 23-01-2014)	Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități
NCM C.04.02-2017	Iluminatul natural și artificial
NCM E.04.02-2014 (MCH 22-05-2014)	Protecția contra zgomotului

СНП 2.08.02-89	Общественные здания и сооружения
CP C.01.02:2017	„Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități”.
CP C.01.11:2017	Clădiri și construcții publice, accesibile pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare”.

3 Termeni și definiții

În prezentul Cod Practic sunt utilizați termenii și definițiile adoptate în NCM C.01.06 și cele prezentate mai jos:

3.1

Cameră locuibilă: Încăpere locuibilă pentru trăirea permanentă în apartamente, precum și trăirea temporară în hoteluri, pensiuni, case de odihnă, campinguri și alte clădiri publice de ședere temporară.

3.2

Celulă de locuit: Un grup de încăperi pentru locuire în cămin sub formă de apartamente sau 1 ÷ 3 camere locuibile, de intrare și încăperi sanitaro-igienice; se permite o bucătărie sau o chichinetă, precum și conform sarcinii de proiectare sufrageria (camera comună) pentru câteva camere locuibile.

3.3

Fond locativ de uz social: Ansamblu contractelor acordate cetățenilor privind închirierea socială a încăperilor de locuit ale fondurilor locative de stat și municipale.

3.4

Clădiri publice de ședere temporară: hoteluri, pensiuni, case de odihnă, campinguri și alte instituții.

3.5

Teren intravilan: Terenul de pământ, pe care se află casa prezentă, cu elemente de înverzire și amenajare a teritoriului, anumite obiecte, destinate pentru deservire, exploatare și îmbunătățirea casei respective și situate pe terenul de pământ specificat.

3.6

Clădiri rezidențiale specializate și complexe: Case-internat pentru persoanele cu dizabilități și bătrâni și pentru copiii cu dizabilități, case-internat psiho-neurologice pentru persoanele cu deficiențe de auz și altele, analogice conform funcției, din cauza caracteristicii cerințelor tehnologice pentru proiectarea acestora, întreținerea, precum și a contingentului ce trăiește în cadrul instituțiilor indicate.

3.7

Galerie: Locuri deschise în blocurile locative de tip galerie, edificiile locative ale hotelurilor, casele de odihnă, pensiunile, campingurile, etc., clădirile publice de ședere temporară, în care se realizează intrarea directă în apartament, celula de locuit sau număr; se proiectează ținând cont de condițiile climatice.

4 Dispoziții generale

4.1 Clădirile și grupurile de încăperi locuibile, care nu sunt cuprinse de indicațiile prezentului Cod Practic, se recomandă de proiectat în conformitate cu prevederile CP C.01.02 [1], [2], [3], [4], în cazul lipsei cerințelor față de obiectele din cadrul bazei normative – conform sarcinii de proiectare, aprobate în ordinea stabilită și luând în considerare opiniile asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități.

4.2 Dispozițiile capitolului 6 și 7 ale prezentului Cod Practic, este asociat cu deciziile de planificare spațială ale clădirilor, apartamentelor, celulelor de locuit și numerelor, în principal se referă la persoanele cu dizabilități cu tulburări ale aparatului locomotor, inclusiv ce utilizează pentru deplasare fotoliul rulant.

4.3 Dispozițiile prezentului document trebuie să fie respectate în proiectarea oricărei locuințe de orice formă de proprietate, inclusiv cele amplasate în clădirile publice, precum și în partea locuibilă a căminului, hotelurilor, caselor de odihnă și pensiunilor de clasa „trei stele” și mai mult.

5 Cerințe față de terenurile de pământ

5.1 Prevederile capitolului, ce conține indicații și recomandări privind proiectarea teritoriului intravilan, terenul teritoriului hotelului sau a altor instituții, ce include grupul locuibil de încăperi (apartamente, celule de locuit și numere) trebuie să fie admise luând în considerare cerințele NCM C.01.06 și NCM B.01.05

5.2 Teritoriul intravilan al clădirilor rezidențiale, în care se prevede locuirea persoanelor cu dizabilități și familiilor cu persoane cu dizabilități, se recomandă de înconjurat cu garduri decorative, garduri vii. Conform sarcinii de proiectare teritoriul poate fi păzit.

5.3 Clădirile rezidențiale și grupurile de încăperi locuibile ale clădirilor publice, ce includ celulele de locuit, apartamentele sau încăperile pentru șederea persoanelor cu dizabilități, se recomandă de amplasat în apropierea instituțiilor de deservire și medicale, dacă încăperea de deservire medicală nu este prevăzută în componența deservirii complexe.

5.4 Camerele de locuit și bucătăriile apartamentelor a noii construcții și reconstrucții ale fondului locativ, destinate pentru șederea persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie asigurate cu insolație și iluminat natural conform NCM C.04.02, NCM C.01.08, [5] și [6].

Condițiile de insolație și iluminatul natural al apartamentelor și încăperilor locuibile pentru ședere permanentă, destinate persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie în cadrul valorilor normative.

5.5 Crearea spațiilor verzi, umbrirea încăperilor locuibile ale apartamentelor (cu excepția cazurilor de legitimă apărare împotriva supraîncălzirii solare), nu este permisă.

5.6 Pe teritoriul intravilan al clădirilor, ce conțin apartamente (alte încăperi) pentru șederea persoanelor cu dizabilități, trebuie de prevăzut accesul (conform gabaritelor, pantelor, suportului de informații și utilajului) următoarelor platforme și zone:

- platforme în fața intrărilor principale (sau evidențiate pentru persoanele cu dizabilități), inclusiv încăperile nelocuibile, amplasate pe teritoriul intravilan;
- parcaje speciale pentru vehicule particulare ale persoanelor cu dizabilități;
- locuri de parcare pe termen scurt (în apropierea zonei de intrare);

- platforme de gospodărie (pentru plasarea pubelelor de gunoi, etc.), pentru odihna populației adulte, pentru jocurile copiilor, pentru lecții de educație fizică;
- platforme pentru plimbările câinilor, inclusiv pentru câini-lonje.

Amplasarea platformelor reciproce trebuie să fie realizată în conformitate cu [1], [6].

5.7 În condițiile de insuficiență ale teritoriilor intravilane se recomandă, în primul rând să se aloc platforme și zone destinate persoanelor cu dizabilități. Este rațională aplicarea platformelor și zonelor, destinate pentru a fi utilizate de către toate categoriile de cetățeni.

5.8 Platformele de odihnă din teritoriul intravilan trebuie să fie utilate cu banchete și copertine, amenajate cu spații verzi și flori. Se recomandă, de asemenea, de prevăzut pergole, foisoare și alte forme arhitecturale mici, mese pentru jocuri liniștite.

NOTĂ - Pergola [ital.pergola] – foisor cu plante agățătoare sau o galerie în parc, ce constă dintr-un rând de stâlpi din pietre sau arcade ușoare, conectate de obicei cu grile în partea de sus [dicționarul de cuvinte străine].

5.9 Pe sectoarele clădirilor publice (hoteluri, cămine și alte clădiri de ședere temporară), având în componența sa încăperi locuibile, destinate persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie asigurat accesul în instituțiile administrative-primire, de agrement, întreprinderi alimentare și alte blocuri publice semnificative, zone și platforme, precum și zonele intrării principale pe teritoriu, către blocurile de locuit (dormitoare) sau blocuri locative. Pentru zonele de intrare este recomandat de prevăzut accesul transportului pasagerilor (autoturisme, microbuze).

5.10 Trecherile pietonale pe teritoriul clădirilor publice în zona încăperilor locuibile pentru persoanele cu dizabilități trebuie, de regulă, să fie proiectate fără a fi intersectate cu căile de transport.

Pasajele și calea de mers (inclusiv căile de mers) trebuie să aibă un strat solid; proiectarea unui strat de nisip sau pietriș nu este permisă. Acoperirea trasee montane ar trebui să fie alunecare (clinker din cărămizi, plăci de beton, piatra naturala sub Bouchard, etc.).

Traseele și căile pietonale (inclusiv căile de primblare) trebuie să aibă o acoperire solidă; proiectarea unui strat de acoperire cu nisip sau pietriș nu este permisă. Acoperirea traseelor pietonale trebuie să fie nealunecoase (cărămidă-clinker, plăci de beton, piatră naturală sub buciard, etc.).

NOTĂ - Buciard – (franc. boucharde) instrument manual [în formă de ciocan de metal tetraedru, ce are două tobe plane cu dinți piramidali] sau mașină manuală de prelucrare decorativă a suprafețelor de piatră, de beton și de tencuială cu ajutorul duzelor speciale. (ВНИИИС Госстроя СССР; Строительный словарь).

5.11 Lățimea traseelor pentru circulația persoanelor cu dizabilități în fotolii rulante, cu deficiențe de vedere și de auz, marcajele și utilajul auxiliar ale benzilor de circulație, precum și pantele pe căile de circulație pe teritoriul intravilan sau teritoriile clădirilor publice, dispozitive și utilaj pe căile de circulație ale platformelor orizontale pentru odihnă trebuie de admis conform NCM C.01.06.

5.12 Pe teritoriile intravilane și sectoarele cu apartamente căile de circulație pentru persoanele cu dizabilități în fotolii rulante se admite de proiectat cu posibilitatea de deplasare într-o singură direcție (lățimea 0,9 m), cu platforme necesare de manevră pentru întoarcere.

5.13 Pe teritoriul intravilan, ce are o diferență de relief semnificativă, trebuie să fie asigurate cu pante înclinate, ce sunt indicate în NCM C.01.06 pe sectoarele de circulație: de la intrare în clădire până la poartă (portiță), până la parcare pe termen scurt; până la cel puțin o zonă (platformă) de odihnă.

Se recomandă de asigurat posibilitatea de a ocoli (ocol pe fotoliu rulant) casa (clădire, bloc).

5.14 În parcajele deschise pe teritoriul intravilan pentru carosabilele persoanelor cu dizabilități trebuie de rezervat zone, iar în complexe de garaje – de prevăzut locuri luând în considerare cerințele NCM C.01.06.

5.15 Pentru sectoarele clădirilor rezidențiale, ce sunt predispuse la acțiunea zgomotului înalt de la comunicațiile de transport sau de la producerea din apropiere, trebuie de prevăzut măsuri de protecție împotriva zgomotului a platformelor de joacă pentru copii, a lecțiilor de educație fizică, a odihnei populației adulte inclusiv utilizate de către persoanele cu dizabilități, de la sursele directe și reflectate de zgomot, luând în considerare prevederile NCM E.04.02, incluzând aplicarea ecranelor sau amenajarea spațiilor verzi de protecție.

Densitatea de plantare a spațiilor verzi nu trebuie să împiedice pătrunderea razelor solare, dar trebuie să asigure o protecție împotriva insolației excesive.

6 Cerințe față de clădiri

6.1 La proiectarea clădirilor rezidențiale cu un număr mare de apartamente și cămine de tip apartament trebuie de luat în considerare cerințele NCM C.01.08 și prezentul Cod Practic, dar clădirile hotelurilor, pensiunilor, caselor de odihnă și ale altor clădiri publice de ședere temporară - precum și NCM C.01.12.

6.2 Numărul de apartamente complet utilizate pentru persoanele cu dizabilități și locația acestora în volumul clădirii trebuie să fie stabilite în sarcina de proiectare. Astfel, este necesar să se ia în considerare categoriile de persoane cu dizabilități, ce necesită adaptarea diversă a mediului locuibil privind nevoile proprii, inclusiv în deciziile de planificare ale apartamentelor sau ale celulelor de locuit, destinate persoanelor cu dizabilități cu tulburări ale aparatului locomotor, inclusiv utilizatorii de fotolii rulante.

6.3 La proiectarea clădirilor rezidențiale, precum și a încăperilor de locuit în clădirile căminelor, hotelurilor, pensiunilor, caselor de odihnă și ale altor clădiri publice de ședere temporară, evidența necesităților persoanelor cu dizabilități în conformitate cu indicațiile NCM C.01.06 se recomandă de realizat în funcție de tipul obiectului și de condițiile concrete, în volum total disponibil în formă universală sau într-o formă specială ale zonelor separate.

6.4 Cerințele față de adaptarea universală a mediului locuibil se determină conform NCM C.01.06. Schemele de dimensionare ale căilor de circulație și ale locurilor funcționale trebuie să fie proiectate luând în considerare deplasarea persoanei cu dizabilități în fotoliu rulant, dar conform utilajului - de asemenea, și pentru cei slab văzători, nevăzători și surzi.

La proiectarea clădirilor cu încăperi de locuit pentru persoanele cu dizabilități, ce se deplasează în fotolii rulante, trebuie să se asigure:

- accesibilitatea etajului locuibil (cu utilizarea pantelor, ascensoarelor sau rampelor);
- dimensiunile necesare în interiorul comunicațiilor de bloc și de apartament;
- încăperile și zonele apartamentului (celulii de locuit sau numărului) datorită prezenței spațiilor;
- asigurarea manevrării în fotolii rulante în grupul sanitar, bucătărie, camera locuibilă, sufragerie, la balcon sau loggie.

În timpul reconstrucției clădirilor rezidențiale și căminelor se permite asigurarea accesului de deplasare al persoanei cu dizabilități în fotoliu rulant (inclusiv și a persoanei însoțitoare) la intrare în clădire și de la aceasta până la etajul locuibil (apartament, celulă vie).

6.5 În clădirile rezidențiale proiectate de construcție în masă (inclusiv casele fondului locativ pentru uz social) un set de măsuri de adaptare pentru asigurarea șederii persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie determinate prin sarcina de proiectare, ținând cont de confortul de viață admis.

La un bloc locativ sau la un grup de blocuri rezidențiale este rațional să se prevadă un bloc (grup) de încăperi pentru deservirea prezentei categorii de locuitori.

6.6 Zona locuibilă, destinată pentru șederea persoanelor cu dizabilități în cămin, în hotel sau în altă clădire publică de ședere temporară, trebuie să aibă cel puțin o cameră de locuit, un grup sanitar combinat, accesibil pentru persoana cu dizabilități, vestibul - zona frontală cu aria nu mai puțin de 4 m² și calea accesibilă de deplasare. În apartament conform componenței minime de încăperi se include, de asemenea, bucătăria, dar conform sarcinii de proiectare – dulapuri încorporate și (sau) cămară.

6.7 Se permite instalarea apartamentelor de una și două camere pentru șederea persoanelor cu dizabilități cu orientare într-o parte în clădirile rezidențiale de tip secțiune, coridor sau tip galerie cu respectarea indicațiilor necesare în corespundere cu NCM C.01.08 a ratelor de schimb de aer.

6.8 În construcția nouă de clădiri rezidențiale de construcție în masă (inclusiv casele fondului locativ pentru uz social), apartamente și încăperi locuibile se recomandă de a fi proiectate cu luarea în considerare posibilitatea dispozitivelor ulterioare sau reutilizarea:

- pentru șederea persoanelor cu dizabilități cu tulburări ale aparatului locomotor ținând cont de cerințele față de dimensiunile și calitatea comunicațiilor;
- pentru categoria persoanelor cu dizabilități cu deficiențe de vedere - referitor dispozitivelor suplimentare și utilajului, asigurând măsuri de orientare în mediul locuibil;
- pentru persoanele cu deficiențe de auz – orientări sonore în corespundere cu indicațiile NCM C.01.06.

6.9 Amplasarea în blocurile locative a apartamentelor pentru familii cu persoanele cu dizabilități în fotolii rulante se recomandă nu mai sus de etajul cinci (inclusiv), pentru familiile cu persoane cu dizabilități, cuplurilor și a celor singuratici și a altor categorii, de regulă - nu mai sus decât etajul nouă (inclusiv).

6.10 În apartamentele proiectate în mai multe niveluri, pentru șederea persoanelor cu dizabilități în fotolii rulante încăperile locuibile pentru ultimii trebuie să se afle la nivelul de intrare și (sau) vestibulului (salonului); într-o altă locație a încăperilor locuibile trebuie să fie prevăzute dispozitive speciale de comunicații pentru deplasarea acestora (rampe, ascensoare, platforme verticale sau înclinate).

În apartamentele clădirilor rezidențiale blocate cu sectoare intravilane este preferabil de prevăzut ieșirea (trecerea) la ele de la nivelul pardoselei de la etajul 1. La proiectarea acestor clădiri încăperile pentru persoanele cu dizabilități trebuie să fie amplasate la nivelul primului etaj sau să se asigure posibilitatea ieșirii pe sector fără utilizarea scărilor.

6.11 Apartamentele pentru o tânără persoană cu dizabilități (sau familie) se permite de împreunat în grupuri cu alocarea a două sau trei apartamente cu o sufragerie comună, probabil, bucătărie, etc. (conform tipului de celule de locuit ale căminelor).

6.12 În clădirile rezidențiale pentru familiile cu copii cu dizabilități se recomandă pentru astfel de copii proiectarea unei camere de locuit separată.

6.13 Numărul de locuitori, numărul de apartamente, de celule de locuit și variantele de dispersare ale persoanelor cu dizabilități în partea locuibilă a clădirilor publice trebuie să fie acceptate în conformitate cu sarcina de proiectare luând în considerare caracteristicile socio-demografice și geriatrie-gerontologice a populației locale și emigrate.

6.14 În hoteluri, pensiuni, case de odihnă și alte clădiri publice temporare de ședere temporară dimensiunile încăperilor și comunicațiilor trebuie să asigure libertatea și siguranța deplasării, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități în fotolii rulante.

6.15 Într-o nouă construcție trebuie să fie proiectate cel puțin 5% din celulele de locuit în cămine, numere locuibile în hoteluri, moteluri, pensiuni, campinguri, etc., a clădirilor publice cu ședere temporară, universale ținând cont de dispersarea locuitorilor (sau oaspeților) de toate categoriile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități.

6.16 În cămine, de regulă, trebuie să fie alocată o zonă pentru locuirea persoanelor cu dizabilități, asigurată cu o bună interconexiune cu încăperile zonei de intrare și cu altele, utilizate de către persoanele cu dizabilități a încăperilor (grupurilor de încăperi).

6.17 Deciziile de planificare ale celulelor de locuit (sau apartamentelor) în cămine, destinate pentru o eventuală dispersare a persoanelor cu dizabilități, trebuie să fie proiectate luând în considerare următoarea reinstalare sau reutilizare pentru șederea oricăror categorii de persoane cu dizabilități. Este rațional de prevăzut utilaj universal sau a variantelor de plasare ale acestuia, asigurând comoditatea de utilizare a acestui utilaj, atât persoanelor cu dizabilități cu diferite afecțiuni ale membrilor, cât și altor locuitori.

6.18 Încăperile de deservire ale căminelor, hotelurilor, pensiunilor, caselor de odihnă și ale altor clădiri publice de ședere temporară privind grupul de recepție-intrare (biroul de comenzi, încăperea personalului medical, oficiul administrației și altele.), sau la etaje (încăperea de uscare a hainelor, depozite de etaje, holuri și sufragerii, etc., precum și bufeturi, sufragerii, saloane TV, încăperi de vară) trebuie să asigure posibilitatea de utilizare pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv luând în considerare prevederile NCM C.01.06, CP C.01.02 și CP C.01.11.

6.19 Lățimea galeriei în blocurile locative de tip galerie, în blocurile hotelurilor, caselor de odihnă, pensiunilor și ale altor clădiri publice de ședere temporară trebuie să fie de cel puțin 2,4 m.

Lățimea căilor de deplasare în interiorul altor clădiri trebuie să fie admis conform NCM C.01.06.

6.20 În cazul în care există diferențe de nivel la intrare într-o clădire rezidențială, cămin, hotel, și alte clădiri publice de ședere temporară trebuie de prevăzut un plan înclinat, ce asigură circulația fotoliului rulant într-o direcție de la nivelul solului până la marcarea intrării. Lățimea, panta, îngrădirile și mâinile curente ale pantelor se admit conform NCM C.01.06.

Se recomandă de prevăzut decizii de planificare privind blocurile locative cu intrări în ascensoare de la nivelul grupului de intrare-vestibul, având o diferență minimă de la nivelul solului.

6.21 Vestibulurile, ce includ ușile de intrare, sunt proiectate în conformitate cu cerințele NCM C.01.06 și ținând cont de dispozițiile NCM C.01.02.

La intrare în cottage (apartament a blocului locativ blocat) cu verandă trebuie de luat în considerare ca fiind unul din vestibuluri.

6.22 Planificarea vestibulului – a grupului de intrare în încăperi pentru blocurile locative (Figura A.1 ÷ A3) trebuie să asigure virajul fotoliului rulant, precum și posibilitatea de trecere la cutiile poștale, la

încăperile pentru fotoliile rulante, în prezența diferenței de niveluri la locul de amplasare a platformei ridicare, precum și la ascensorul ce coboară la nivelul de parcare subterană (dacă este prezentă).

În componența încăperilor grupului de intrare-vestibul în blocurile locative se recomandă de prevăzut depozitul de fotolii rulante pentru păstrare cu excepția celor pentru copii, precum și a fotoliilor rulante de stradă (suprafața se determină conform sarcinii de proiectare). În depozitul de cărucioare se recomandă de prevăzut un scaun intermediar pentru transferare de la un fotoliu rulant la altul.

6.23 Lățimea holurilor ascensoarelor și coridoarelor de etaje trebuie să fie nu mai puțin de cele indicate în NCM C.01.06.

6.24 Ușile încăperilor utilizate de către persoanele cu dizabilități, ce se deplasează în fotolii rulante, trebuie să aibă mânere cu lungimea $0,5 \div 0,8$ m sau în formă de U, în formă de L, situate la o înălțime de $0,9$ m. Cerințele privind dispozitivele pentru deschidere și închidere ale ușii și ale ferestrelor, precum și amplasarea întrerupătoarelor de iluminare electrică și prizelor trebuie să fie admise în conformitate cu NCM C.01.06. Se recomandă aplicarea dispozitivelor de la distanță de stingere a luminii, dispozitivelor de aerisire (geamuri, oberlihte) cu amplasarea mânerelor (sau alte elemente de deschidere), la o înălțime de $0,8 \div 1,1$ m. Ușile apartamentelor trebuie să fie etanșate în porticuri. Diferențele de înălțimi în praguri privind căile de deplasare ale persoanelor cu dizabilități în fotolii rulante trebuie să fie nu mai mari de $0,014$ m.

Se recomandă aplicarea întrerupătoarelor de la distanță, reglatoarelor, dispozitivelor de închidere și de blocare.

7 Cerințe față de încăperi

7.1 Dispoziții generale

7.1.1 În timpul șederii în apartament a familiei cu persoana cu dizabilități având tulburări ale aparatului locomotor, ce utilizează în timpul deplasării fotoliul rulant, suprafața acestuia se permite de majorat (Figura A.4). Suprafața recomandată a apartamentelor, m^2 , nu mai puțin de:

o cameră – 47; două camere – 63; trei camere – 74; patru camere – 87.

Suprafețele apartamentelor pentru familiile cu persoanele cu dizabilități de alte categorii se recomandă să fie admise conform limitelor superioare ale suprafețelor apartamentelor din tabelul 6 al NCM C.01.08.

7.1.2 La proiectarea apartamentelor pentru familiile cu persoane cu dizabilități în fotolii rulante la nivelul primului etaj se recomandă să fie asigurată posibilitatea de a ieși nemijlocit pe sectorul intravilan, în prezența acestuia. Pentru intrarea separată prin vestibulul intravilan și instalarea platformei de ridicare se recomandă majorarea ariei apartamentului cu $12 m^2$. Parametrii platformei de ridicare se acceptă conform [7].

7.1.3 În pensiunile, casele de odihnă, campingurile și alte clădiri publice de ședere temporară pentru locuirea persoanelor cu dizabilități trebuie să fie prevăzute zone complet utilizate în clădiri sau alocarea blocurilor separate (părți ale blocurilor).

Dacă încăperile de locuit, destinate persoanelor cu dizabilități, sunt situate în blocuri separate, atunci acestea trebuie să fie legate de partea publică a complexului prin treceri (la exploatare pe tot parcursul anului - calde).

Accesibilitatea încăperilor publice, în acest caz, poate fi prevăzută într-un volum local; accesibilitatea teritoriului, destinate pentru utilizare de către persoanele cu dizabilități, este obligatorie.

7.1.4 Celulele de locuit ale căminelor, destinate pentru locuirea persoanelor cu dizabilități, se proiectează în componența:

- o cameră locuibilă pentru 1-2 persoane, în față și încăperi sanitaro-igienice (separat sau combinat WC).
- două sau trei camere (cu dispersare în fiecare a 1-2 persoane), partea din față comună, încăperea sanitaro-igienică (separat sau combinat WC), bucătărie sau chichinetă;
- apartamente cu una – două camere pentru dispersarea a 2 - 4 persoane (sau a familiei cu o persoană cu dizabilități/ persoane cu dizabilități).

Tipurile de celule de locuit aplicate se determină de sarcina de proiectare.

7.1.5 În celulele de locuit ale căminelor pentru șederea persoanelor cu dizabilități se recomandă de prevăzut zona de alimentare.

7.2 Camere locuibile (în apartamente, celule de locuit și numere)

7.2.1 Camerele de locuit pentru șederea persoanelor cu dizabilități în blocurile locative (inclusiv în blocurile fondului locativ de uz social) pot fi calculate pentru o persoană singuratică și pentru două persoane (cuplu în vârstă, familii monoparentale cu un copil cu dizabilități, doi membri de familie adulți, inclusiv o persoană cu dizabilități).

7.2.2 Suprafețele minime ale încăperii locuibile într-un apartament, în celulele de locuit ale căminelor, numerelor de hotel, și ale altor clădiri publice de ședere temporară, în dependență de numărul și componența locatarilor sunt prezentate în tabelul 1.

7.2.3 Lățimea (conform peretelui exterior) camerei locative pentru șederea persoanelor cu dizabilități trebuie să fie de cel puțin 3,0 m, pentru cei ce se deplasează în fotolii rulante - 3.4 m.

Lățimea dormitorului pentru persoanele cu dizabilități trebuie să fie de cel puțin 2,0 m (pentru cei ce se deplasează în scaune cu roțile – 3,0 m). Adâncimea încăperii trebuie să fie de cel puțin 2,5 m.

Tabelul 1

Numărul locatarilor, pers.	Tip de dispersare (ședere)	
	Aria camerei de locuit, m ²	
	Apartament	Număr
1	16 (20)	9 (12)
2	24 (30)	16 (22)
4	-	24 (30)
Notă – Suprafața în paranteze – în timpul șederii persoanei cu dizabilități, ce se deplasează în fotoliu rulant.		

7.2.4 Se permite într-un apartament cu o camera să se prevadă o intrare din camera locuibilă (dormitor, din sufragerie sau camera comună) direct în încăperea sanitaro-igienică.

Camera locuibilă (dormitor) pentru persoanele cu dizabilități, ce se deplasează în fotolii rulante, este rațional să se proiecteze ca fiind multifuncțională, precum în rândul celor locuibile, încăperea respectivă poate îndeplini și funcția de lucru. Amplasarea patului (paturilor) trebuie să asigure accesul fotoliului rulant, precum și spațiu pentru păstrarea în apropierea acestuia al fotoliului rulant.

Planificarea camerei locuibile (dormitor) trebuie să asigure un viraj circular al fotoliului rulant (Figura A.5).

7.2.5 Dimensiunile trecerilor și accesul fotoliului rulant în dormitor (camera locuibilă) se recomandă să se accepte nu mai puțin decât cele indicate în tabelul 2.

Tabelul 2

Zona normată	Dimensiune, cm, nu mai puțin
Între spatele patului și peretele cu fereastră	50
» pat și peretele cu fereastră	90
» paturi	100
» spatele paturilor sau spate și perete	130
» pat și dulap	170
» spatele patului și patul adiacent	100

7.2.6 Pentru mutarea persoanei cu dizabilități dintr-un fotoliu rulant pe un pat poate fi prevăzut conform sarcinii de proiectare dispozitive corespunzătoare (inele de tavan, greutăți rotative, piste la odgon, suporturi-bucle, etc.) cu structuri de fixare în tavan și (sau) pereți.

7.2.7 În dormitoarele cu două locuri paturile, de regulă, trebuie să fie plasate separat.

7.2.8 Utilajul din preajma patului trebuie să conțină o măsuță (noptieră) pentru instalarea telefonului, iluminare locală, păstrarea și aranjarea pe timp de noapte a obiectelor mici, medicamente, dispozitive de alarmare și altele.

În hoteluri, pensiuni, case de odihnă, campinguri și alte clădiri publice șederea temporară este recomandată să fie prevăzută dirijarea de la distanță închiderea ușilor, realizată din două telecomenzi – la oaspete și la personalul de serviciu.

7.2.9 Camerele de locuit (pentru cuplurile căsătorite, familii monoparentale cu persoanele cu dizabilități și altele) trebuie să fie dotate cu dulapuri individuale pentru lenjerie, haine, încălțăminte și alte obiecte personale.

Dulapurile individuale pentru hainele de top ale persoanelor cu dizabilități trebuie să fie prevăzute în apartamentele din față luând în considerare asigurarea accesului către acestea în contact strâns a fotoliului rulant. În acest scop, se recomandă de prevăzut o zonă liberă de soclu la dulapuri – cu înălțimea nivelului inferior al dulapurilor (sau al sertarelor acestora) – 0,3 m și adâncimea zonei libere – aproximativ 0,2 m.

7.2.10 Încăperile de locuit nu trebuie să fie amplasate adiacent cu încăperile cu un nivel ridicat de zgomot.

7.2.11 Suprafețele numerelor în clădirile hotelurilor, caselor de odihnă, pensiunilor și ale altor clădiri publice de ședere temporară (Figura A.6), se recomandă de majorat prevederea numerelor universale cu posibilitatea de cazare, inclusiv a persoanelor cu dizabilități cu tulburări ale aparatului locomotor, ce se deplasează în fotolii rulante.

7.2.12 Aria suprafeței camerei comune (sufrageriei) în apartamentele pentru familiile cu persoane cu dizabilități se recomandă de acceptat cel puțin: în apartamentele cu una ÷ două camere - 18 m²; cu trei ÷ patru camere - 20 ÷ 22 m².

7.2.13 Planificarea camerelor comune (sufrageriilor), camerelor de locuit individuale, încăperilor locuibile ale numerelor și celulelor de locuit trebuie să asigure posibilitatea accesului în fotoliu rulant la locul de odihnă, elementele de mobilier, locurile de instalare ale aparatelor electrocasnice și la fereastră.

Trebuie să fie prevăzute în încăperi spațiu liber cu diametru de 1,4 m în fața ușii, lângă pat, în fața dulapurilor și ferestrelor.

7.2.14 Amplasarea mobilierului și a utilajului în camerele de locuit, trebuie să fie asigurată posibilitatea de utilizare a acestora de către persoanele cu dizabilități fără ajutor străin. Se recomandă astfel de încăperi de completat cu mobilier cu cel mult 40% din suprafața pardoselei. Mobila trebuie să fie repartizată astfel încât, în centrul camerei să fie spațiu liber, care să permită efectuarea virajului fotoliului rulant.

Lățimea minimă a trecerilor și acceselor în camerele de locuit și în bucătărie trebuie să fie de cel puțin 0,9 m. Colțurile mobilierului sau a altui utilaj este recomandat de rotunjit în scopuri de prevenire a traumatismului. Mobilierul de bază este preferabil să fie acceptat de o construcție îngreunată sau întărit de acesta, pentru a împiedica permutarea privind schimbarea rapidă de plan al fotoliului rulant.

7.3 Încăperi auxiliare

7.3.1 În apartamentele din față (figura A.7), celulele de locuit, numerele, destinate pentru dispersarea persoanelor cu dizabilități, care se deplasează în fotolii rulante, trebuie să fie asigurată libertatea totală privind deplasarea lor și virajul în fotoliu rulant, precum și asigurarea accesibilității la intrare (acces) în alte încăperi necesare.

7.3.2 Lățimea încăperilor auxiliare în apartamentele pentru familiile cu persoane cu dizabilități (inclusiv în fotolii rulante) trebuie să fie nu mai mică, m:

- vestibul (cu posibilitatea păstrării fotoliului-rulant) 1,4;
- coridoare în interiorul apartamentelor 1,15.

În vestibul trebuie să fie prevăzut loc pentru păstrarea fotoliului rulant de stradă. La intrare în apartament, iar la ușile tuturor încăperilor sale trebuie de prevăzut zona pentru oprirea fotoliului rulant.

7.3.3 În vestibul se recomandă de prevăzut poziționarea raftului sau a măsuței pentru pachete, precum și la o înălțime confortabilă - umerașe și suporturi pentru încălțăminte.

7.3.4 În apartamentele pentru persoanele singurate cu dizabilități și familiile cu persoane cu dizabilități la proiectarea dulapurilor încorporate, cămarilor (de produse alimentare și de uz casnic, inclusiv pentru păstrarea tehnicii din teflon, literaturii Braille, cârjelor și ale altor dispozitive și materiale) și vestiarelor, dimensiunile lor trebuie să asigure posibilitatea utilizării independente a încăperilor respective de către persoanele cu dizabilități (Figura A.8).

7.3.5 În componența apartamentelor pentru persoanele singurate cu dizabilități și familiile cu persoane cu dizabilități, se recomandă de prevăzut încăpere pentru activități gospodărești și pentru activități individuale de muncă (Figura A.9). Lățimea a unei astfel de încăperi trebuie să fie de cel puțin 2,5 m; suprafața recomandată - 8 m². În absența încăperii indicate, locul de muncă (cu dulap având adâncimea de 0,45-0,6 m) pot fi prevăzute în limitele bucătăriei sau sufrageriei (camerei comune), dar cămara cu suprafața de minimum 4 m² pentru depozitarea instrumentelor, materialelor și produselor utilizate și produse de către persoanele cu dizabilități, atunci când lucrează la domiciliu – atât în apartament, cât și în afara acestuia. Locul de muncă suplimentar poate fi organizat în apropierea părții vitrate a încăperii de vară.

7.3.6 În blocurile rezidențiale ale fondului locativ de uz social trebuie de prevăzut posibilitatea instalării în caz de necesitate a videotelefoanelor pentru persoanele cu deficiențe de auz, precum și să se prevadă pentru această categorie de persoane o izolare fonică îmbunătățită a încăperilor de locuit.

7.4 Bucătării

7.4.1 Utilizarea bucătăriei apartamentelor pentru persoanele cu dizabilități sau în vârstă trebuie, de regulă, să asigure posibilitatea de a gestiona de sine stătător gospodăria casnică, care, în afară de confort, crește nivelul de reabilitare. Astfel, zona pentru fotoliu rulant trebuie să asigure posibilitatea virajului circular.

7.4.2 Suprafața bucătăriei pentru familiile cu persoane cu dizabilități în fotolii rulante în blocurile rezidențiale ale fondului locativ de uz social, trebuie să fie admise cel puțin 9 m². Lățimea unei astfel de bucătării trebuie să fie de cel puțin, m:

- cu plasare unidirecțională a utilajului 2,3;
- cu plasare bidirecțională sau unghiulară a utilajului 2,9.

Bucătăriile trebuie să fie echipate cu plite electrice.

În apartamentele pentru familiile cu persoane cu dizabilități, ce utilizează fotoliile rulante, intrarea în încăpere, dotată cu vas WC, se permite de proiectat din bucătărie sau camera de locuit și utilizarea acestora cu o ușă glisantă.

Pentru familiile cu persoane cu dizabilități în fotolii rulante în apartamentele, amplasate în componența clădirilor rezidențiale, ce nu se includ în fondul locativ de uz social, inclusiv în casele de copii de familie, suprafața bucătăriei se recomandă de acceptat cel puțin 12 m².

7.4.3 Echipamentul de bucătărie se recomandă să fie amplasat în formă de U sau în formă de L (Figurile A.10, A.11). Se recomandă amplasarea suprafeței de lucru între plită și chiuvetă.

Echipamentul trebuie să includă plita de tip consolă, cuptor și frigider, în care înălțimea raftului inferior de la pardoseală trebuie să fie de 0,6 m. Suprafața de lucru a echipamentului de bucătărie trebuie să fie amplasată la o înălțime de 0,75-0,85 m de la nivelul pardoselei, prin urmare, este necesar să fie lăsat jos spațiu liber (0,7 m) pentru acesul comod al fotoliului rulant. Înălțimea de instalare a echipamentului de bucătărie nu trebuie să depășească un nivel de acces pentru fotoliul rulant 1,6 m; partea de jos a echipamentului nu trebuie să fie poziționat la mai puțin de 0,3 m de la nivelul pardoselei.

7.4.4 Se recomandă utilizarea echipamentului de bucătărie cu posibilitatea de a regla în mod individual înălțimea, prin urmare este rațională fixarea la un nivel ale tuturor suprafețelor de lucru ale echipamentului principal de la 0.78 până la 0.9 m (în funcție de particularitățile individuale ale persoanelor deservite). În partea de jos a echipamentului, la o înălțime de 0,2 - 0,24 m de la nivelul pardoselei este recomandat să fie aranjate nișe cu scări, suporturi pentru sprijin de fixare al picioarelor.

7.4.5 În bucătăriile pentru persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă se recomandă să fie prevăzute 1 ÷ 2 locuri pentru alimentare, excluzând transferul de alimente calde în zona de mese a camerei comune sau sufragerei.

7.5 Încăperi sanitaro-igienice

7.5.1 Într-o proiectare concretă pot fi separate (luând în considerare posibilitatea de autodeservire, atunci când se utilizează aparatele sanitare) următoarele grupuri de persoane cu dizabilități:

- a) care necesită ajutor în timpul deplasării, precum și în timpul dezbrăcării și în timpul ciclului de igienă;

- b) care solicită careva ajutor în ciclul igienic;
- c) practic nu necesită ajutor străin;
- d) cei ce utilizează cârje, bastoane, etc., adică deplasarea este dificilă.

În încăperile sanitaro-igienice ale cetățenilor cu mobilitate redusă sunt necesare:

- de grupa a) ajutorul celor ce locuiesc împreună sau a personalului, instalarea platformei de ridicare, zona de transbordare;
- de grupa b) suprafață suplimentară pentru manevră independentă în fotoliu rulant, loc de transbordare, mâne curente și greutate; grupuri c)
- de grupa d) echipament suplimentar (mâne curente, etc.) și majorarea suprafeței ținând cont de utilizarea echipamentului indicat, precum și de deplasarea cu ajutorul cârjelor sau bastonului.

7.5.2 Dimensiunile în ceea ce privește încăperile sanitaro-igienice pentru uz personal în clădirile rezidențiale (precum și în cămine, hoteluri, pensiuni, case de odihnă și altele clădiri rezidențiale de ședere temporară) trebuie să fie cel puțin, m:

camera de baie sau grup sanitar combinat	2,2×2,2;
cameră de baie cu lavoar (chiuvetă)	1,6×2,2;
cameră de baie fără lavoar	1,2×1,6.

NOTĂ - Dimensiunile pot fi specificate în procesul de proiectare, în dependență de echipamentul aplicat și de localizarea acestuia.

7.5.3 În grupurile sanitare trebuie să fie asigurat virajul fotoliului rulant și rezervată suprafața privind accesul fotoliului rulant către vasul WC.

Scaun WC pentru confortul de utilizare al persoanelor cu dizabilități, ce se deplasează în fotolii rulante, trebuie să fie plasate la înălțimea scaunului fotoliului rulant (0,5 m). Pentru a ridica scaunul WC de la înălțimea nominală (0,45 m) trebuie să fie utilizată căptușeală suplimentară sau scaun.

7.5.4 Încăperile sanitaro-igienice pentru persoanele cu dizabilități pot fi proiectate ca părți componente ale grupurilor sanitare separate sau combinate, precum și ale dușurilor (Figurile A.12, A.13). Pentru persoanele cu tulburări ale aparatului locomotor, de regulă, se aplică grupurile sanitare combinate, dotate cu un vas WC, lavoar și cadă de baie sau cabină de duș. Se recomandă spre utilizare căzi de baie de șezut sau băi cu locuri pentru șezut, camere de baie cu uși laterale de deschidere, etc. Se recomandă aranjarea echipamentului sanitar, ținând cont de nevoile individuale ale locatarilor cu dizabilități, precum și posibilitatea de reglare a echipamentului instalat conform înălțimii. Rațional este de a instala echipamentul de-a lungul unui perete. Ajungerea la lavoar este oportună să fie prevăzută atât din fotoliul rulant, cât și de la vasul WC. Utilizarea dușului trebuie să fie realizată prin șederea pe un scaun special. Pentru a reduce numărul de deplasări, este permisă utilizarea vaselor WC, combinate cu bideu, sau amplasate în apropierea vasului duș-bideu.

7.5.5 În zonele libere fără echipamente trebuie să fie prevăzute suporturi de sprijin de perete la înălțimea de 0,9 m cu diametru 50 mm (aceeași - în apartamentele din față, numere și alte celule de locuit). Barele, mânele curente, elementele de suspendare ale echipamentului suplimentar al grupurilor sanitare trebuie să fie consolidate cu o susținere întărită, calculată pentru o sarcină dinamică nu mai puțină de 120 kgf. Diametrul barelor pentru susținere 25 - 32 mm.

Nivelul de jos a căzii de baie trebuie, de regulă, să fie la nivelul pardoselei; se permite de prevăzut lângă cadă o scară cu înălțimea de până la 0,15 m. Atunci când sunt plasate în zona de baie dispozitivele mobile de ridicare se recomandă de a asigura posibilitatea accesului sub ele a construcției inferioare a platformei de ridicare, ținând cont de caracteristicile sale tehnice.

Pentru persoanele cu dizabilități, ce se deplasează în fotolii rulante, trebuie să fie prevăzută pentru transbordare din fotoliul rulant în scaunul din baie (scaun suplimentar, scară, etc.).

La instalarea în încăperile sanitaro-igienice a cabinei de duș, pardoseala încăperii se recomandă de a fi efectuată fără diferențe de înălțime cu un orificiu de scurgere (scară). În variantele de realizare ale echipamentului de duș sau de baie, trebuie să fie posibilă devierea apei la fiecare dintre elementele de echipament.

Instalațiile sanitare finisate trebuie să fie realizate din materiale non-alunecare.

Finisajul pardoselei ale încăperilor sanitaro-tehnice trebuie să fie realizat din materiale nealunecoase.

Lavoarul (chiuveta) este rațional să se instaleze la o înălțime de 0,85 m, ce permite accesul direct al fotoliului rulant.

7.5.6 Chiuvetele lavoarelor trebuie să fie de tip consolă. Bateriile de alimentare cu apă în camerele de baie și în bucătării trebuie să fie prevăzute cu deschizător de tip cotieră, și prevăzute cu termostate, ce limitează temperatura apei de intrare până la 50 °C.

7.5.7 Utilajul suplimentar al grupurilor sanitare pentru diferite categorii de persoane cu dizabilități include, de regulă, mâni curente (instalate pe perete sau pe pardoseală și de fixare), sistem cu șine de tavan pentru atârnarea platformei de ridicare, elevator cu fixare de pardoseală sau de perete, inele, trapeze, etc. Înălțimea de instalare a utilajului trebuie să fie ajustată în mod individual.

7.5.8 Ușile grupurilor sanitare trebuie, de regulă, să se deschidă spre exterior. La deschiderea ușii în interior, grupul sanitar trebuie să aibă dimensiuni, ce asigură cerințele capitolelor 7.2 și 7.5. Ușile grupurilor sanitare se recomandă de echipat cu zăvoare, ce permit deschiderea atât din exterior, cât și din interior.

7.6 Încăperi de vară

7.6.1 Încăperile de vară (terase, verande, loggii și balcoane) sunt în posesia obligatorie a apartamentelor și celulelor de locuit pentru șederea permanentă a persoanelor cu dizabilități (Figura A.14).

7.6.2 Cerințele pentru încăperile de vară (dimensiuni, dispozitive de îngrădire cu asigurarea condițiilor de viziune, elementelor constructive ale pragului ușii exterioare) în apartamentele pentru persoanele cu dizabilități - utilizatori ai fotoliilor rulante, se admite conform NCM C.01.06.

La terase, verande și loggii se recomandă instalarea dispozitivelor de protecție împotriva vântului (eventual transformabile) pereți - ecrane și de protecție solară. În încăperile de vară, este rațional să se prevadă posibilitatea de uscarea a hainelor.

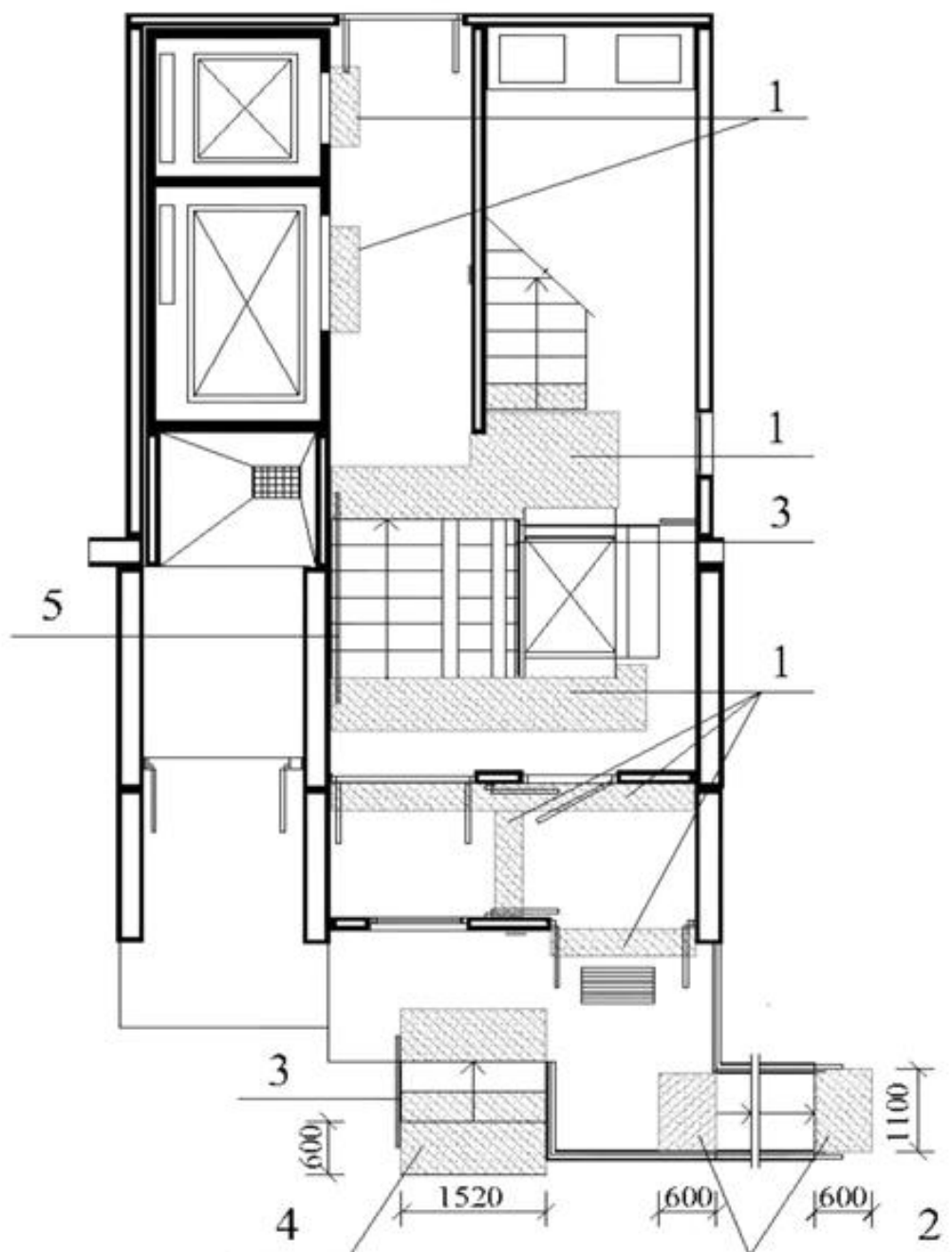
În cazurile necesare, pentru îndreptarea nivelului pardoselilor ale încăperilor principale și de vară se recomandă instalarea pardoselilor false, ce lasă să treacă precipitațiile atmosferice până la nivelul pardoselei de bază a încăperii de vară.

7.6.3 În cazul în care apartamentele sunt amplasate la primul etaj, este rațional să se prevadă ieșirea la sectorul intravilan.

Anexa A

(informativă)

Exemple de instalare ale elementelor mediului locuibil ținând cont de cerințele de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități

1 – banda de culoare contrastantă; 2 - banda de culoare contrastantă înainte și după finisarea planului înclinat; 3 – îngrădire cu mână curentă; 4 – vopsire contrastantă a nivelului superior și inferior cu contratreaptă și benzi în fața scărilor verandei; 5 – mână curentă la înălțimea de 900 mm de la suprafața de circulație.

Figura A.1 – Decizii ale grupului de intrare

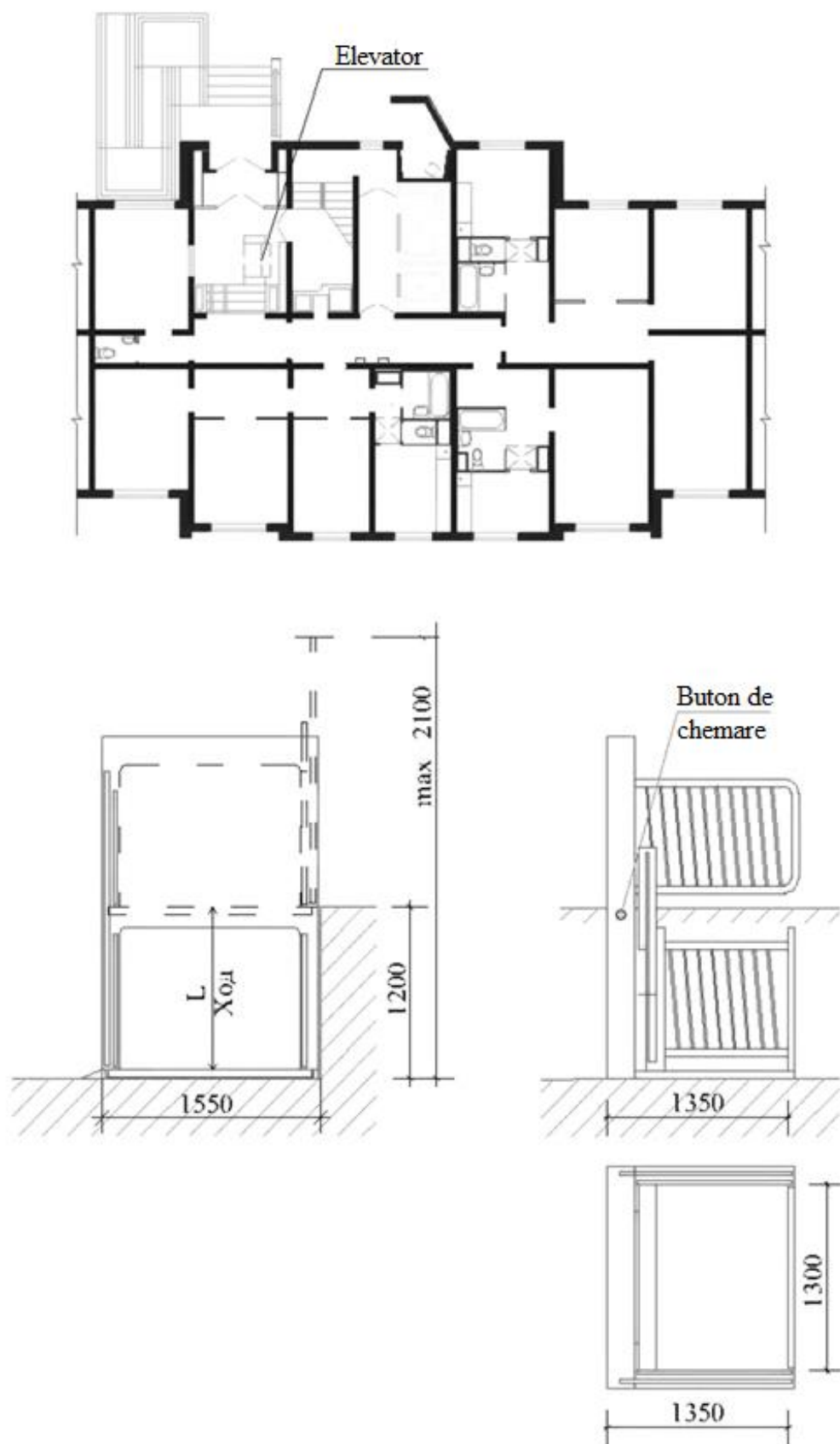

Figura A.2 – Decizii ale grupului vestibul - intrare cu instalarea elevatorului cu transport pe verticală

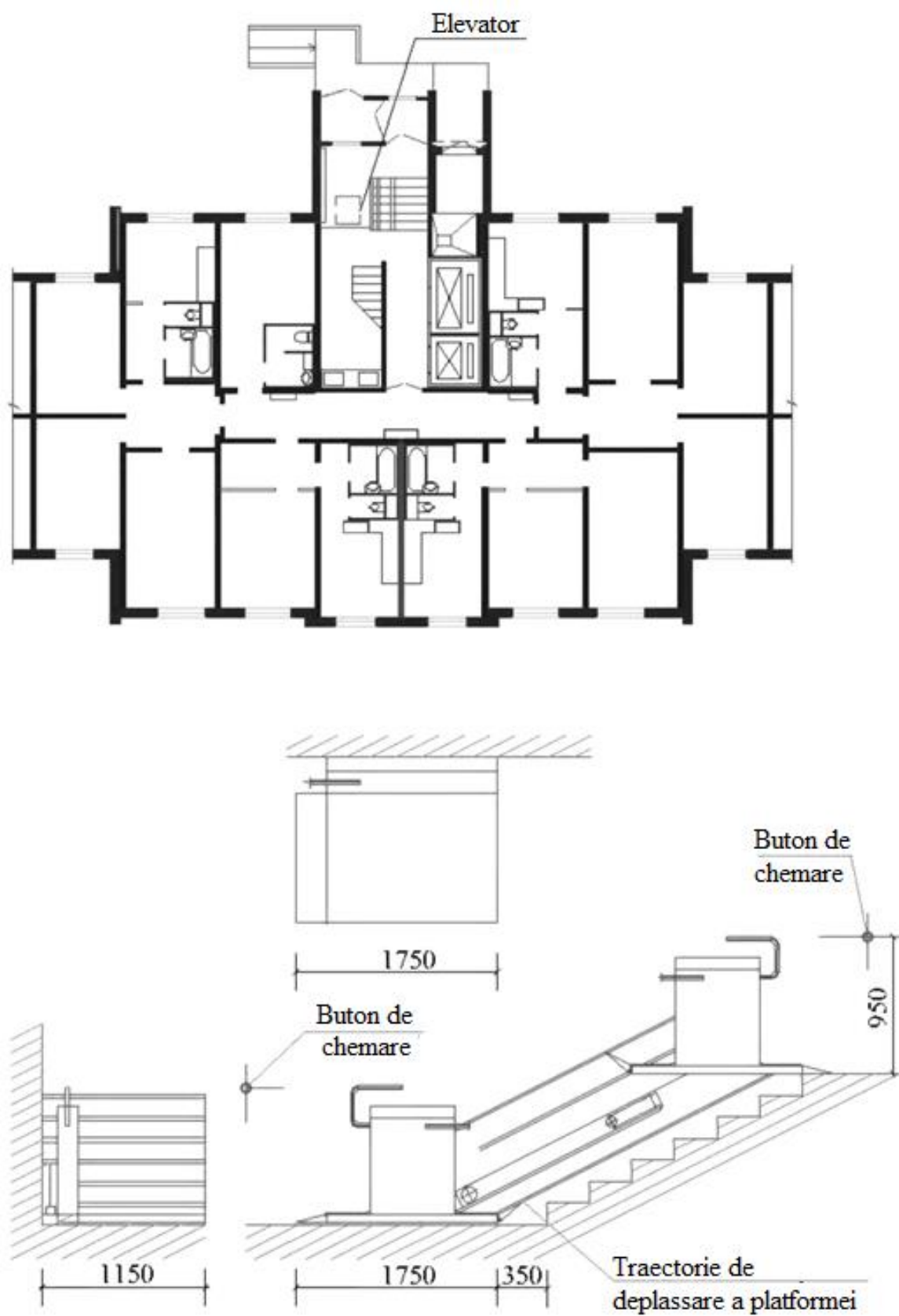
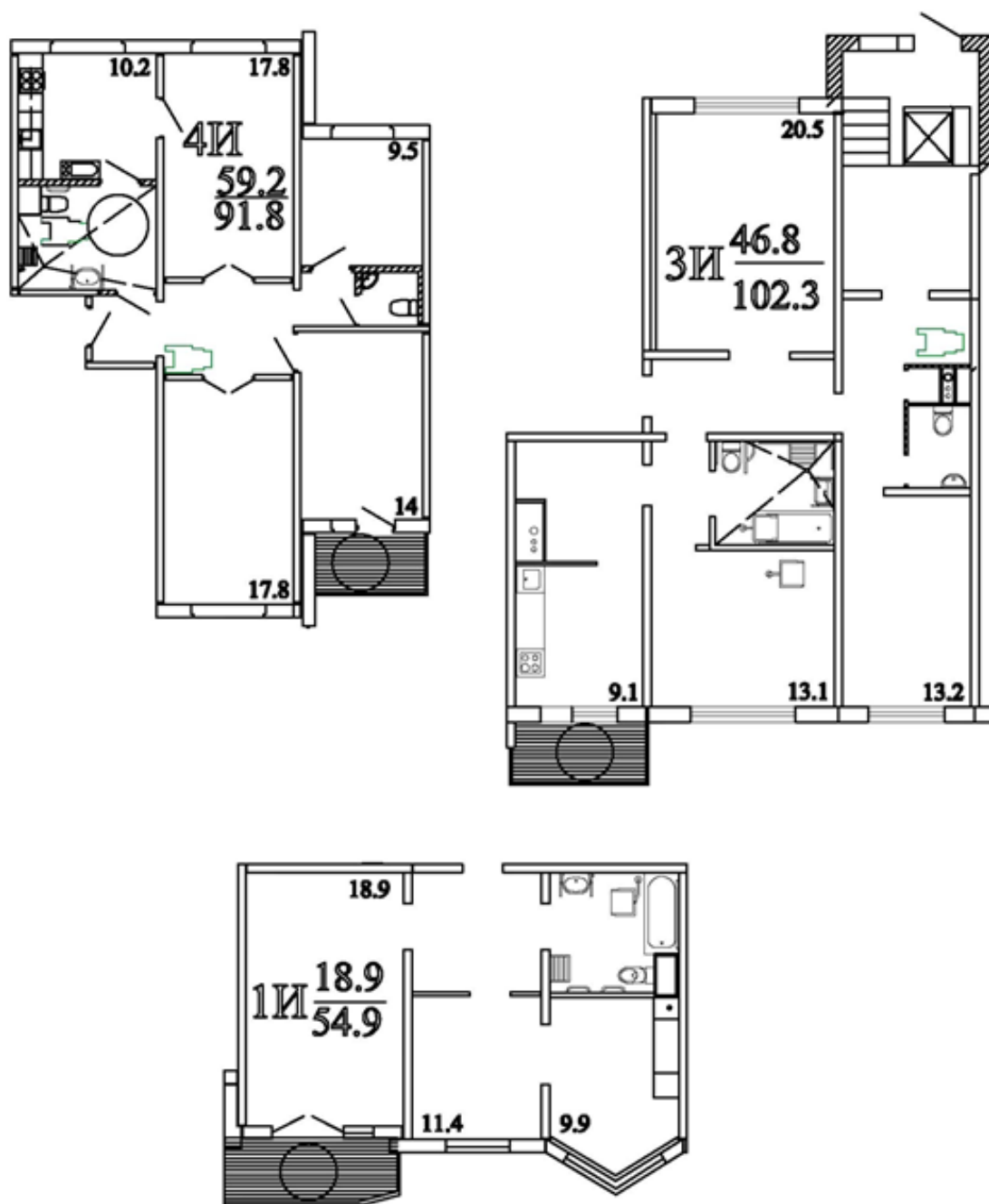

Figura A.3 - Decizii ale grupului vestibul - intrare cu instalarea elevatorului cu transport pe orizontală

* La numărător este indicată suprafața camerelor locuibile. La numitor este indicată suprafața totală a apartamentului.

Figura A.4 - Variante ale deciziilor de planificare a apartamentelor cu un număr diferit de camere pentru familiile cu persoana cu dizabilități, utilizator al fotoliului rulant

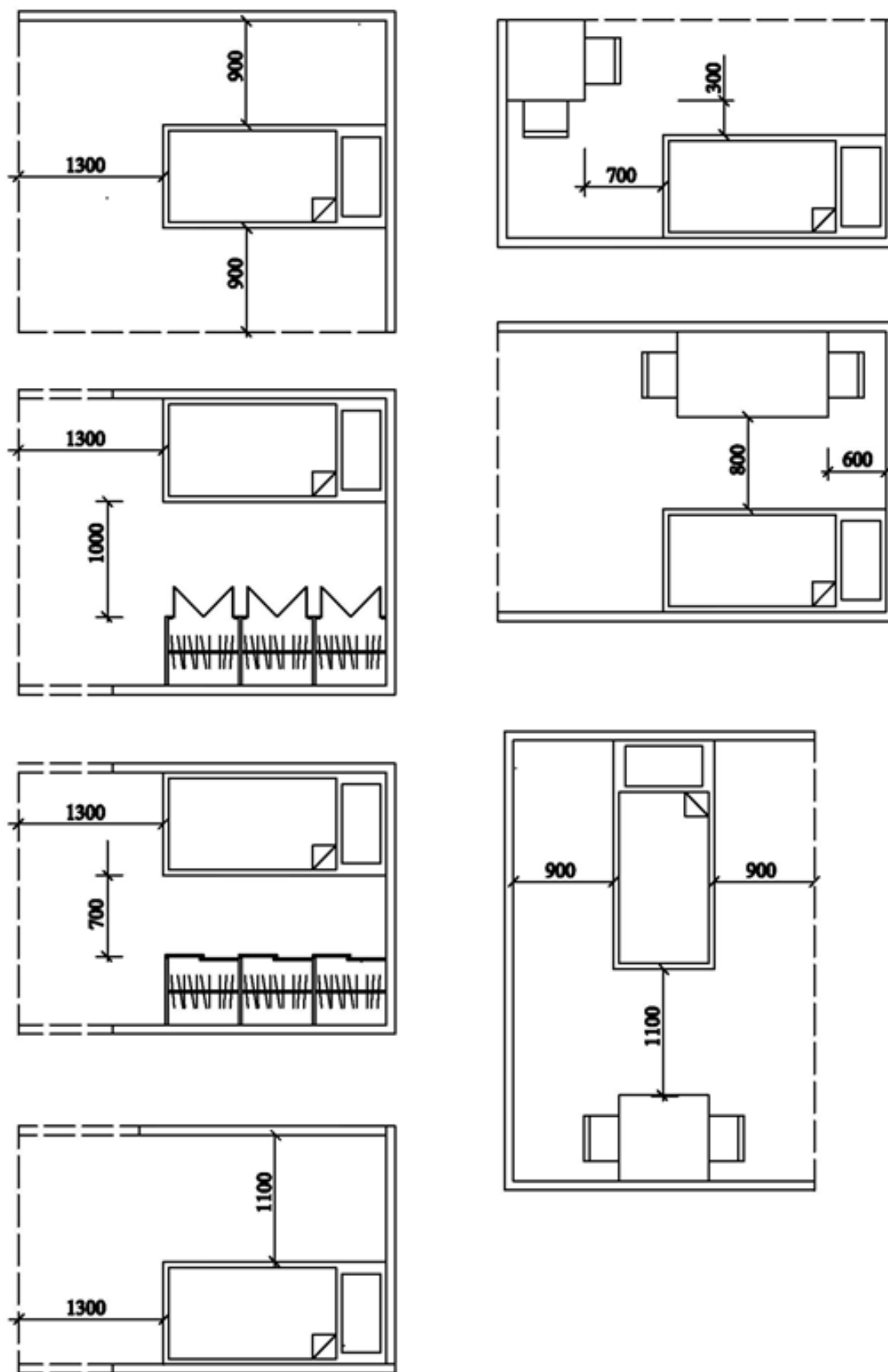

Figura A.5 – Variante de amplasare a locului de dormit și a zonei funcționale în camerele de locuit (dormitoare)

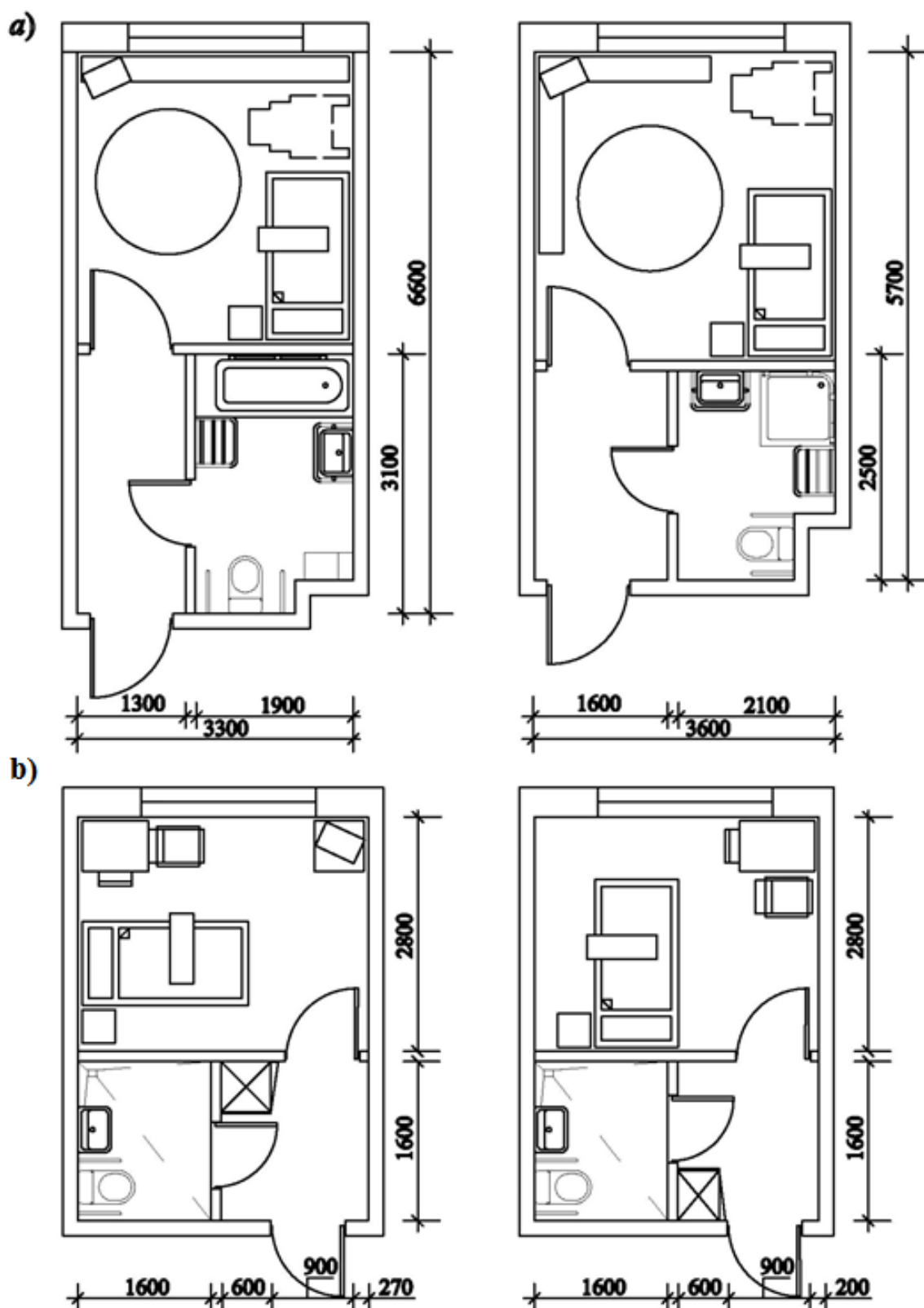

Figura A.6 - Numere de hotel pentru o persoană cu dizabilități, ce se deplasează în fotoliu rulant (a) și care nu utilizează fotoliul rulant (b)

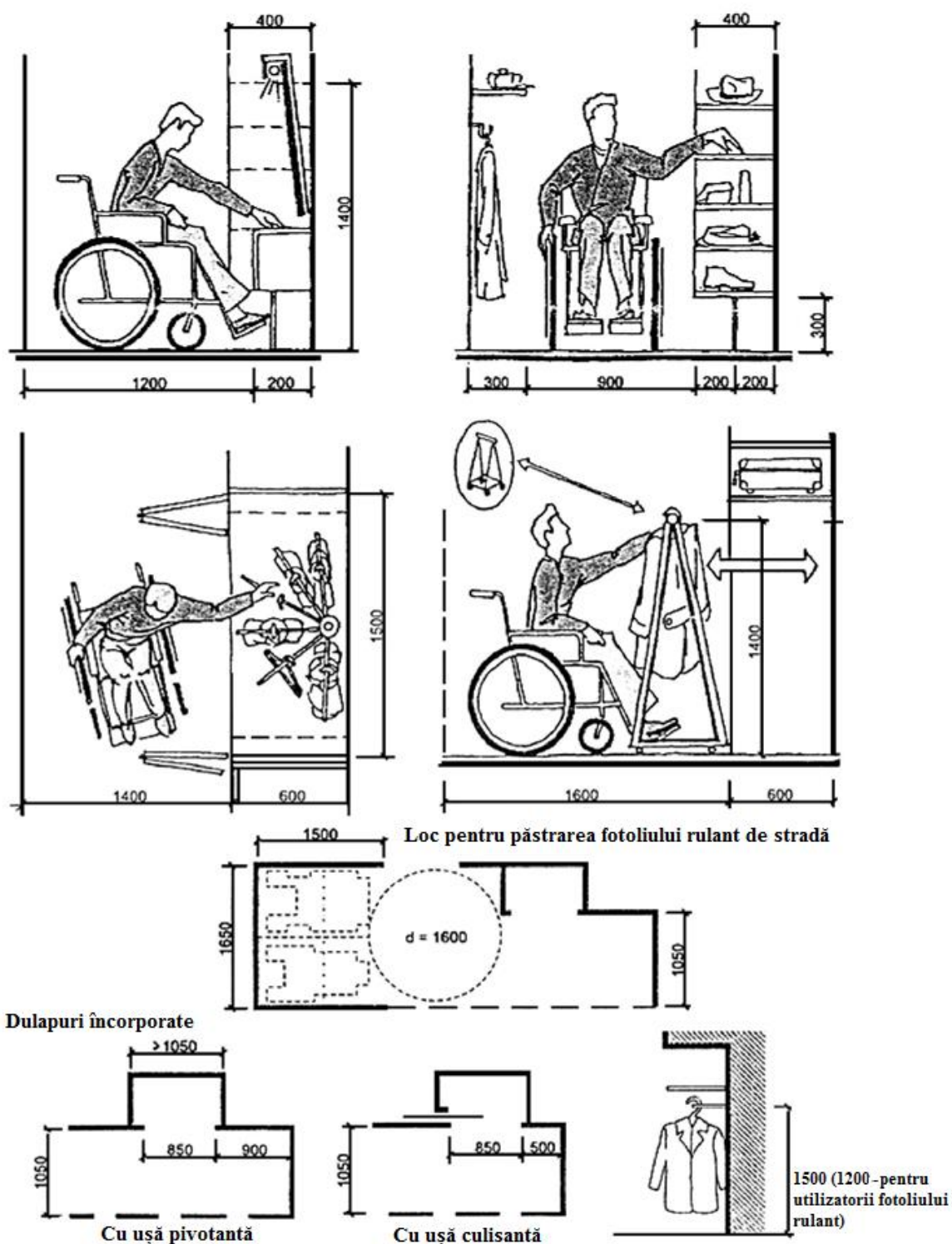

Figura A.7 – Echipament al antreului

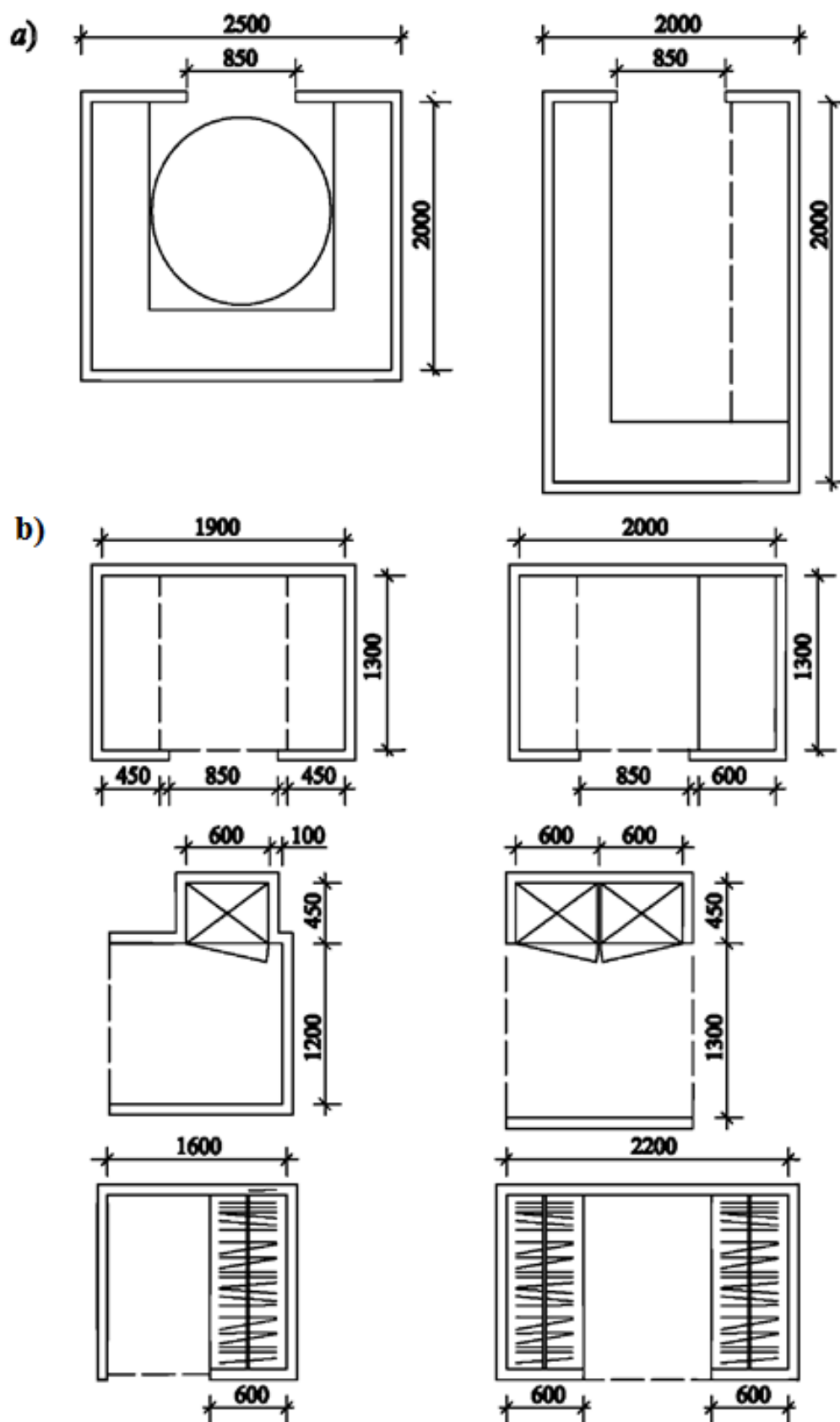
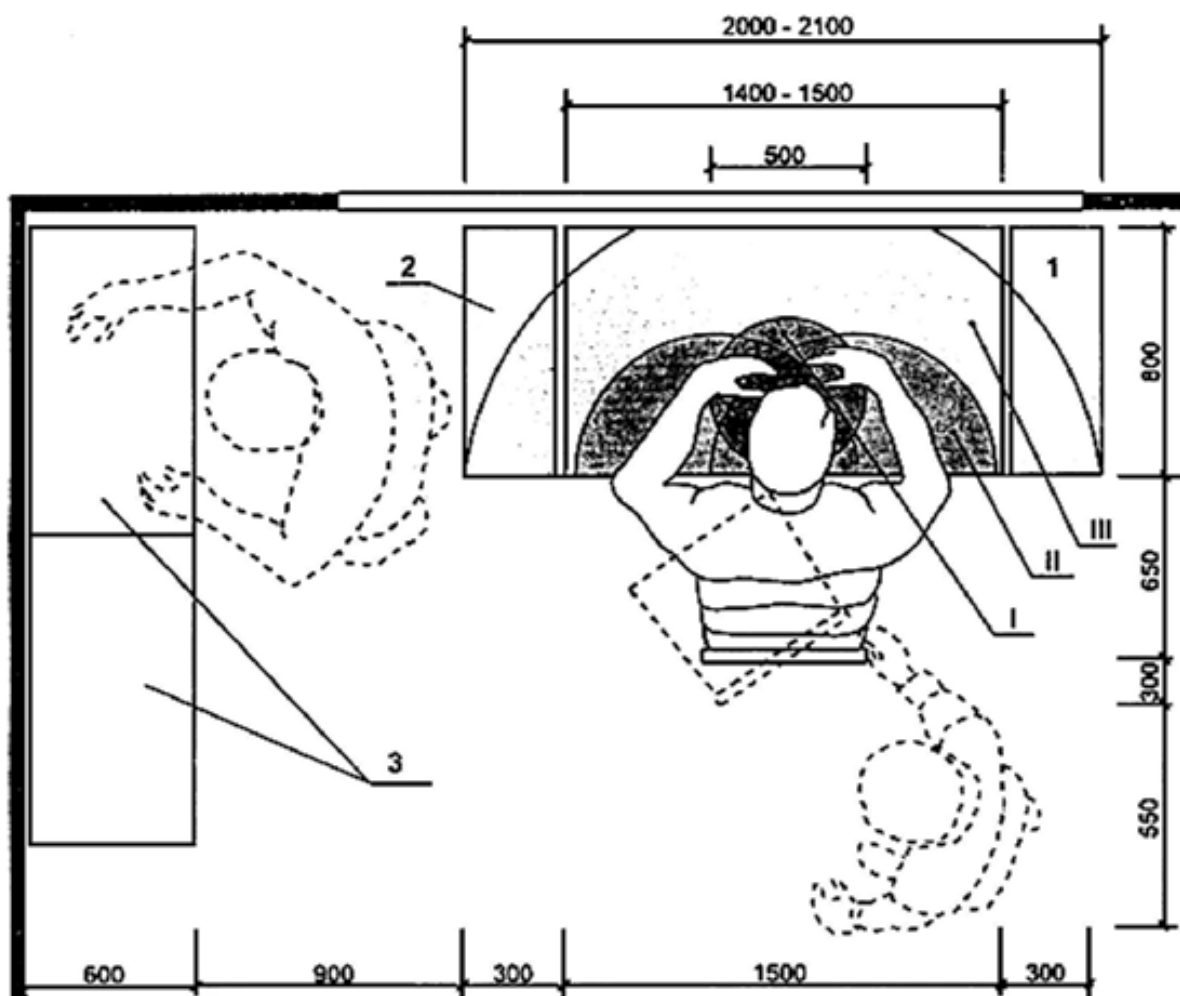
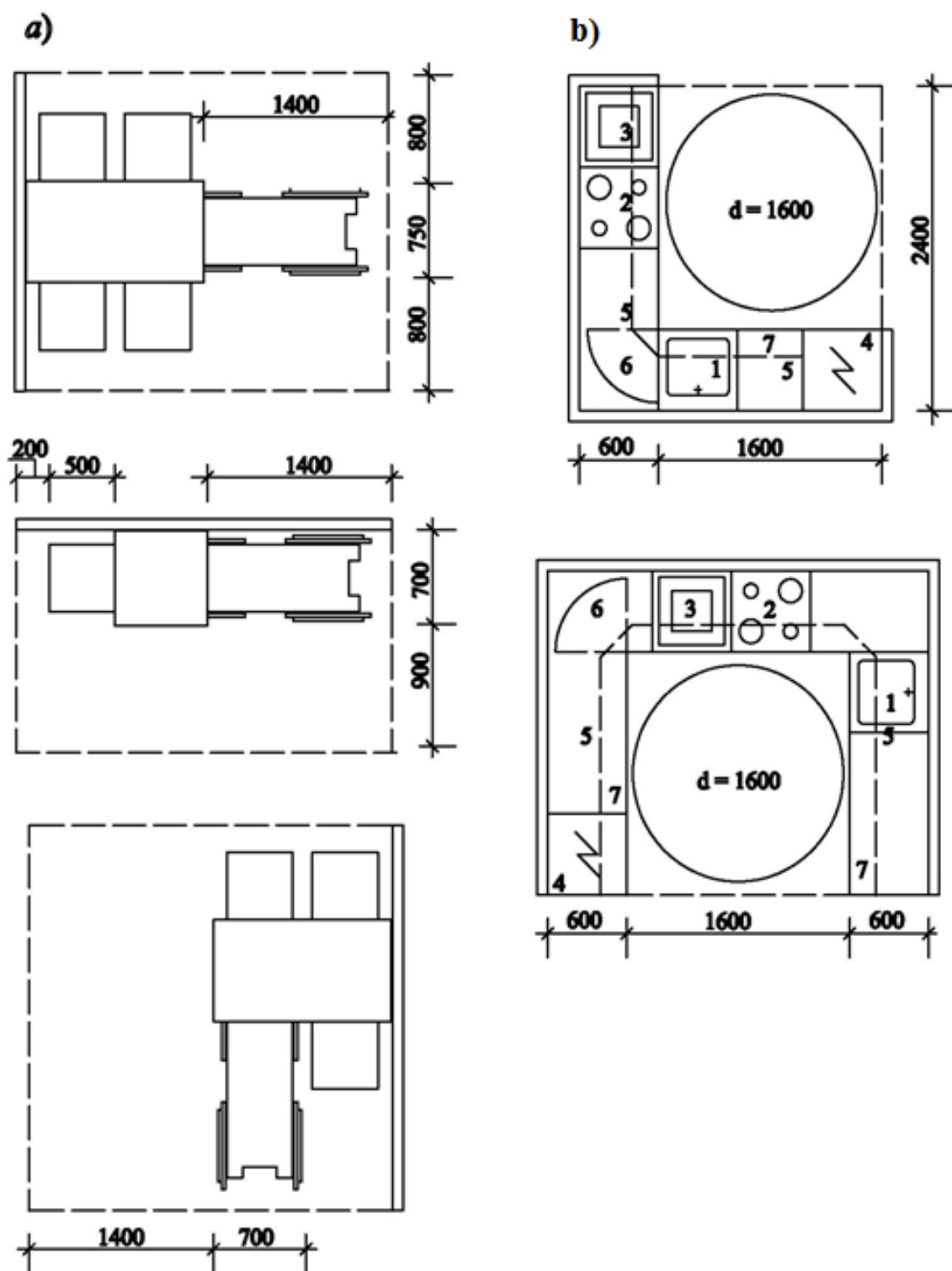

Figura A.8 – Depozite de produse alimentare (a) și depozite de uz casnic, dulapuri încorporate și vestiare (b)

I – zona de lucru minimă; II – zona optimă de lucru; III – zona de atingere
 1 – masă de lucru; 2 - containere de depozitare (pentru semifabricate și produse finite); 3 – rafturi
 (pentru semifabricate)

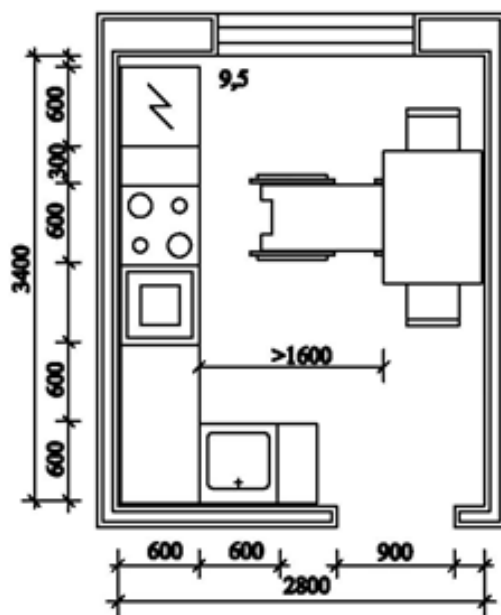
Figura A.9 – Locul de lucru pentru munca la domiciliu

1 – chiuvetă de tip consolă; 2 – plită electrică de tip consolă; 3 – cuptor de masă; 4 - frigider; 5 – rafturi atârinate; 6 – rafturi viraj; 7 – masă de tip consolă.

Figura A.10 - Zona funcțională din sala de mese (a) și amplasarea în formă de U și L a echipamentului de bucătărie frontal (b) pentru o familie cu o persoană cu dizabilități, utilizatoare de fotoliu rulant

a)

b)

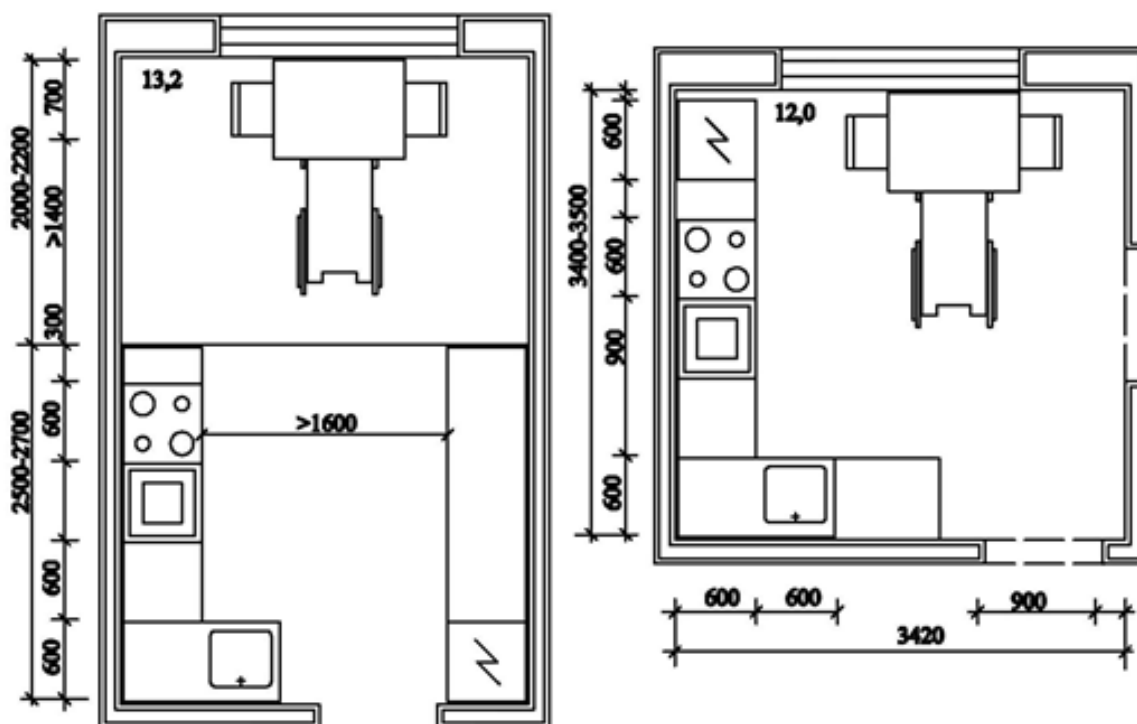

Figura A.11 – Variante de bucătării pentru apartamentele cu un număr diferit de camere de locuit:
pentru 1-2 camere (a), pentru apartamentul cu un număr de camere locuibile 3 și mai mult (b)

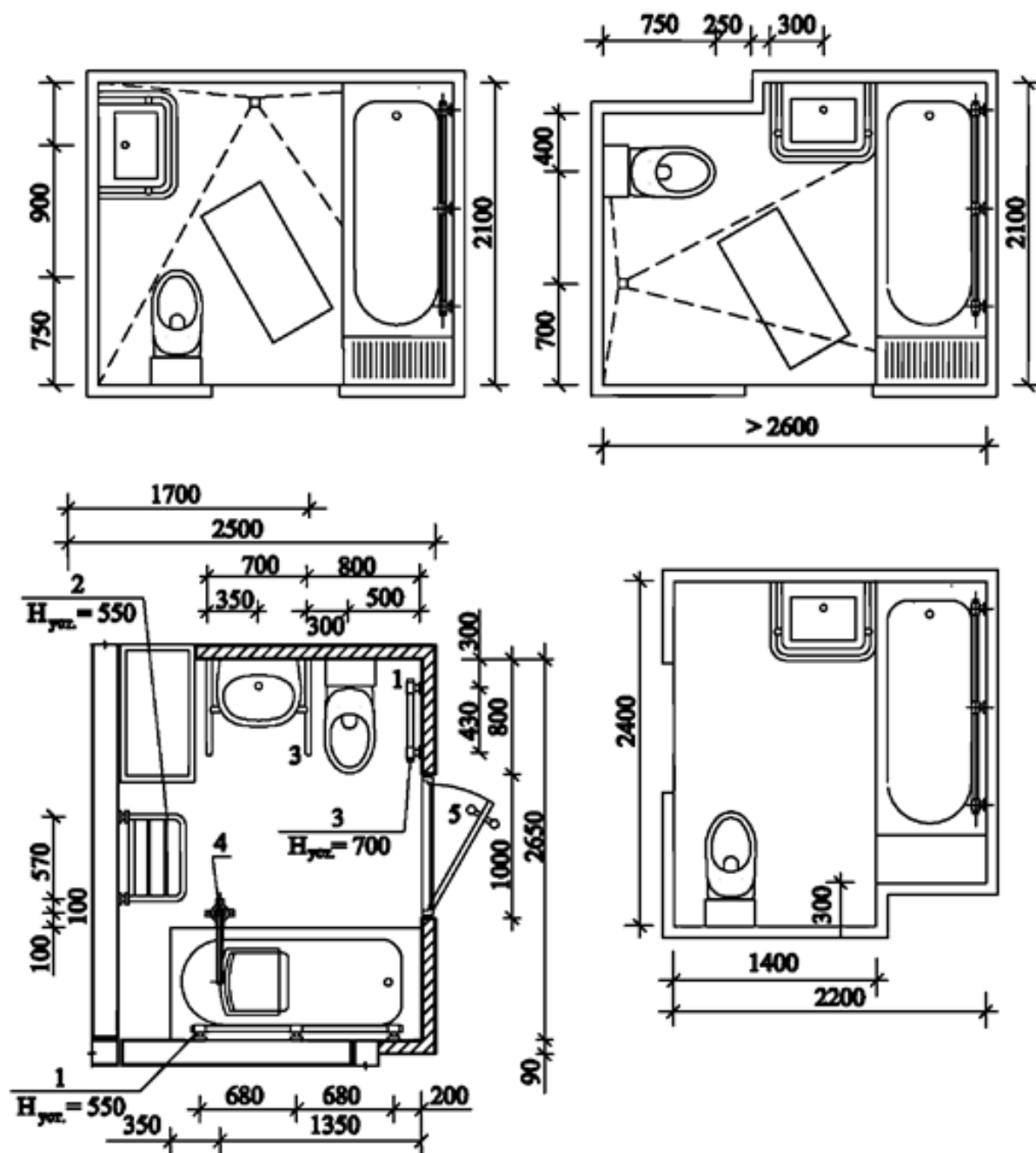

Figura A.12 – Grupuri sanitare combinate, utilizate cu cadă de baie pentru persoanele cu dizabilități, ce utilizează fotoliul rulant

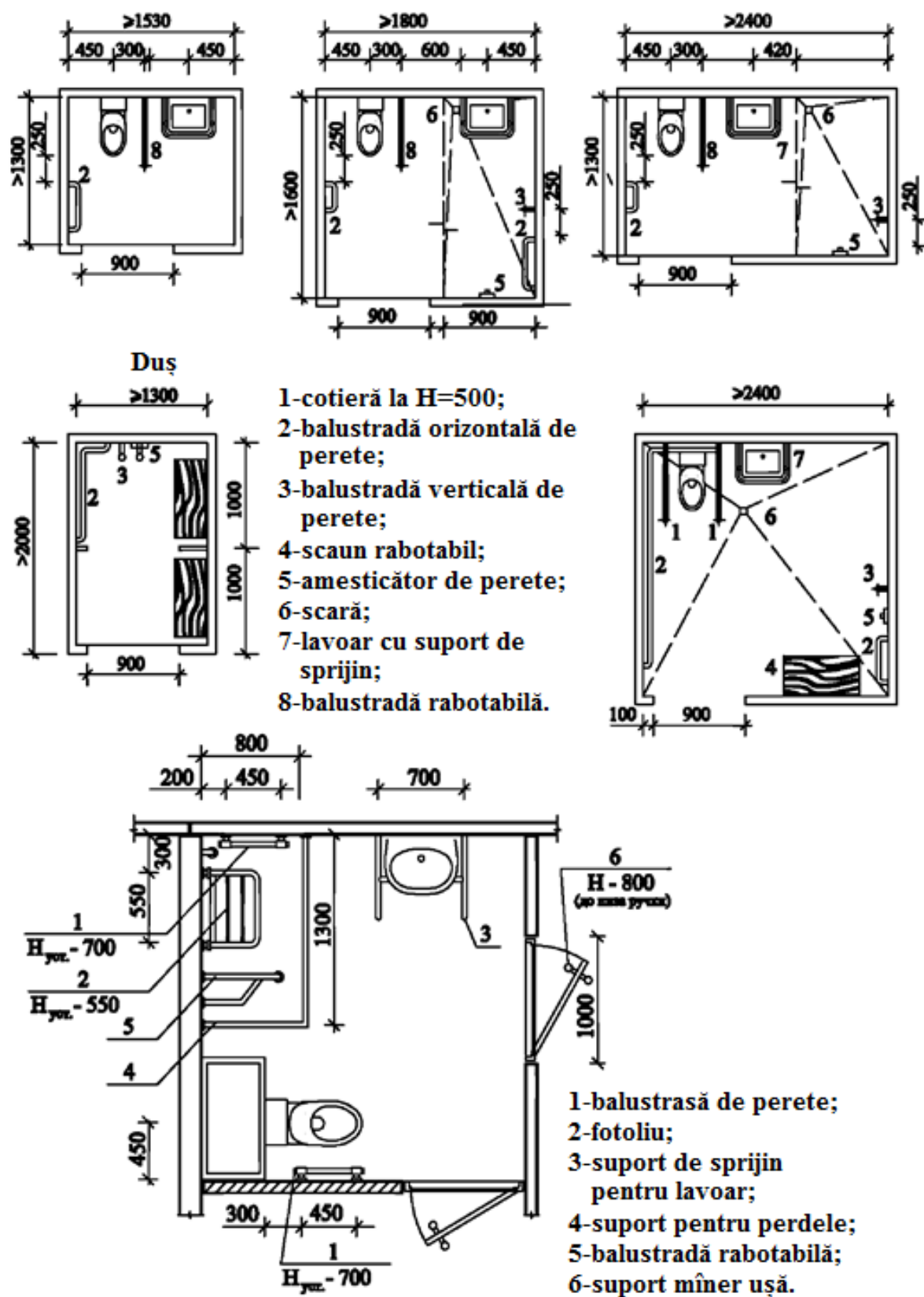

Figura A.13 – Variante ale utilajului încăperilor sanitaro-igienice

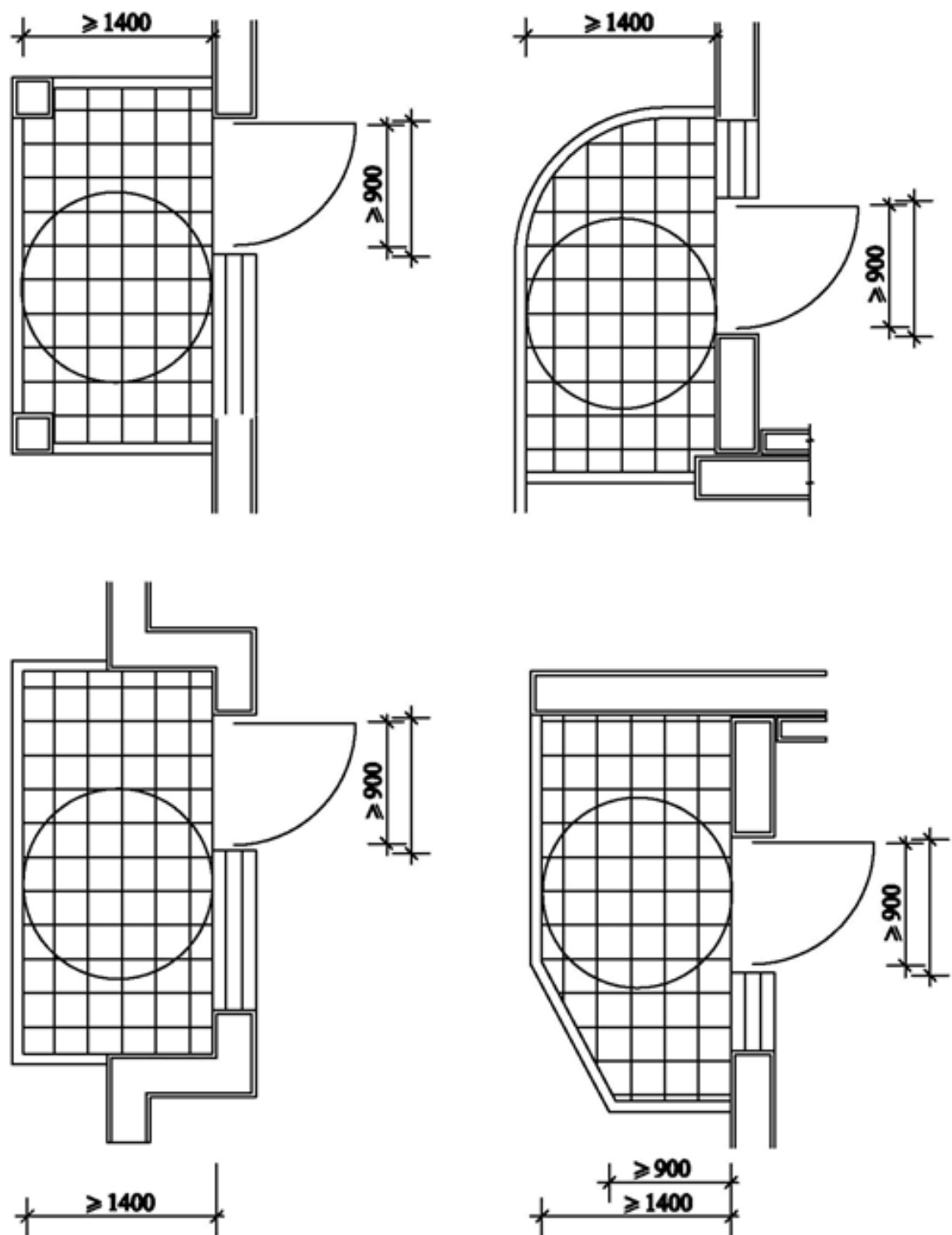

Figura A.14 – Variante ale deciziilor încăperilor de vară, balcoane, loggii

Bibliografie

- [1] СП 142.13330.2012 Здания центров ресоциализации. Правила проектирования.
- [2] СП 145.13330.2012 Дома-интернаты. Правила проектирования.
- [3] СП 149.13330.2012 Реабилитационные центры для детей и подростков с ограниченными возможностями. Правила проектирования.
- [4] СП 150.13330.2012 Дома-интернаты для детей-инвалидов. Правила проектирования.
- [5] СанПиН 2.1.2.2645-10 Санитарно-эпидемиологические требования к условиям проживания в жилых зданиях и помещениях.
- [6] СанПиН 2.2.1/2.1.1.1076-01 Гигиенические требования к инсоляции и солнцезащите помещений жилых и общественных зданий и территорий
- [7] ГОСТ Р 51633-2000 Устройства и приспособления реабилитационные, используемые инвалидами в жилых помещениях. Общие технические требования

Traducerea prezentului document normativ în limba rusă

Начало перевода

1 Область применения

1.1 Prezentul Cod practic în construcții se referă la proiectarea clădirilor locuibile de construcție în masă, incluzând clădirile locuibile grupate și cele din fondul de folosire socială, părților locuibile a căminelor, hoteluri, caselor de odihnă, pansionate și la alte clădiri de folosire temporară, la fel și la încăperi locuibile în componența clădirilor sociale în scopul asigurării condițiilor de locuire persoanelor cu dizabilități.

Se admite folosirea prevederilor prezentului cod practic la proiectarea clădirilor de locuit cu un apartament, inclusiv de conac, clădirilor locuibile cu includerea indicațiilor respective în tema tehnică de proiectare.

1.2 Prevederile prezentului Cod practic nu se referă la proiectarea clădirilor locuibile specializate și complexelor (case – internat pentru persoane cu dizabilități și bătrâni, case – internat pentru copii cu dizabilități, internate psihoneurologice, pansionate pentru persoane cu defecte de auz și altele, analogice funcțional, în vederea specificului cerințelor tehnologice pentru proiectarea lor, deservirea, precum și contingentul celor ce locuiesc în instituțiile indicate), la proiectarea instituțiilor de medicină, incluzând sanatoriale, la fel și la clădiri și construcții, la părți de clădiri, construcții și sectoare în care conform temei tehnice de proiectare nu este prevăzută accesibilitatea pentru persoane cu dizabilități.

2 Нормативные ссылки

În textul prezentului Cod practic se fac referiri la următoarele documente normative:

NCM B.01.05	Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților rurale și urbane
NCM C.01.08	Blocuri locative
NCM C.01.06 (MCH 23-01-2014)	Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități
NCM C.04.02-2017	Iluminatul natural și artificial
NCM E.04.02-2014 (MCH 22-05-2014)	Protecția contra zgomotului
СНиП 2.08.02-89	Общественные здания и сооружения
CP C.01.02:2017	„Clădiri și construcții. Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități”.

3 Термины и определения

В настоящем Своде правил, используются понятия и определения, принятые в NCM C.01.06 и ниже приведенные:

3.1

Жилая комната: Жилое помещение для постоянного проживания в квартирах, а также временного проживания в гостиницах, пансионатах, домах отдыха, кемпингах и других общественных зданиях временного пребывания.

3.2

Жилая ячейка: Группа помещений для проживания в общежитии в виде квартир или 1 ÷ 3 жилых комнат, передней и санитарно-гигиенического помещения; допускается кухня или кухня-ниша, а также по заданию на проектирование гостиная (общая комната) на несколько жилых комнат.

3.3

Жилищный фонд социального использования: Совокупность предоставляемых гражданам по договорам социального найма жилых помещений государственного и муниципального жилищных фондов.

3.4

Общественные здания временного пребывания: Гостиницы, пансионаты, дома отдыха, кемпинги и другие учреждения.

3.5

Придомовой участок: Земельный участок, на котором расположен данный дом, с элементами озеленения и благоустройства, иные объекты, предназначенные для обслуживания, эксплуатации и благоустройства данного дома и расположенные на указанном земельном участке.

3.6

Специализированные жилые здания и комплексы: Дома-интернаты для инвалидов и престарелых и для детей-инвалидов, психоневрологические интернаты, пансионаты для людей с нарушением слуха и др., аналогичные по функции, ввиду специфики технологических требований к их проектированию, обслуживанию, а также контингента проживающих в указанных учреждениях.

3.7

Галерея: Открытые сообщения в жилых домах галерейного типа, жилых корпусах гостиниц, домах отдыха, пансионатов, кемпингов и т. п., общественных зданиях временного пребывания, с которых осуществляется непосредственный вход в квартиру, жилую ячейку или номер; проектируются с учетом климатических условий.

4 Общие положения

4.1 Здания и группы жилых помещений, не охваченные указаниями настоящего свода правил, рекомендуется проектировать согласно положениям СР С.01.02, [1], [2], [3], [4], а в случае отсутствия требований к объектам в составе нормативной базы - по заданию на проектирование, утверждаемому в установленном порядке и с учетом мнения общественных объединений инвалидов.

4.2 Положения разделов 6 и 7 настоящего свода правил, как связанные с объемно-планировочными решениями зданий, квартир, жилых ячеек и номеров, преимущественно относятся к инвалидам с поражениями опорно-двигательного аппарата, в том числе использующим для передвижения кресло-коляску.

4.3 Положения настоящего документа следует соблюдать при проектировании жилища любой формы собственности, в том числе располагаемых в общественных зданиях, а также жилой части общежитий, гостиниц, домов отдыха и пансионатов класса «три звезды» и выше.

5 Требования к земельным участкам

5.1 Положения раздела, содержащие указания и рекомендации по проектированию придомовой территории, участка территории гостиничного или другого учреждения, имеющего жилую группу помещений (квартиры, жилые ячейки и номера) следует применять с учетом требований НСМ С.01.06 и НСМ В.01.05

5.2 Придомовую территорию у жилых зданий, в которых предусматривается проживание инвалидов и семей с инвалидами, рекомендуется огораживать декоративными оградами, зелеными изгородями. По заданию на проектирование территория может быть охраняемой.

5.3 Жилые здания и жилые группы помещений общественных зданий, имеющие жилые ячейки, квартиры или помещения для проживания инвалидов, рекомендуется размещать вблизи обслуживающих их медицинских учреждений, если помещения медицинского обслуживания не предусматриваются в составе комплексного обслуживания.

5.4 Жилые комнаты и кухни квартир нового строительства и реконструируемого жилищного фонда, предназначенные для проживания инвалидов, должны быть обеспечены инсоляцией и естественным освещением согласно НСМ С.04.02, НСМ С.01.08, [5] и [6].

Условия инсоляции и естественного освещения квартир и жилых помещений постоянного проживания, предназначенных для инвалидов, должны находиться в пределах нормативных значений.

5.5 Применение озеленения, затеняющего жилые помещения квартир (кроме случаев необходимой защиты от солнечного перегрева), не допускается.

5.6 На придомовой территории зданий, имеющих квартиры (другие помещения) для проживания инвалидов, следует предусматривать доступность (по габаритам, уклонам, информационному сопровождению и оборудованию) следующих площадок и зон:

- площадок перед главным (или выделенным для инвалидов) входом, в том числе в нежилые помещения, расположенные на придомовой территории;
- специализированных автостоянок для личного автотранспорта инвалидов;
- мест кратковременной стоянки автотранспорта (вблизи зоны входа);

- площадок хозяйственных (для размещения мусоросборников и др.), для отдыха взрослого населения, для игр детей, для занятий физкультурой;
- площадок для выгула собак, в том числе собак-поводырей.

Взаимное размещение площадок должно осуществляться в соответствии с [1], [6].

5.7 В условиях дефицита придомовых территорий рекомендуется, в первую очередь, выделять площадки и зоны, предназначенные для инвалидов. Целесообразно применение универсальных площадок и зон, предназначенных для использования всеми категориями граждан.

5.8 Площадки для отдыха на придомовой территории должны быть оборудованы скамьями и навесами, благоустроены озеленением и цветниками. Рекомендуется также предусматривать здесь перголы, беседки, другие малые архитектурные формы, столы для тихих игр.

ПРИМЕЧАНИЕ: Пергола [итал.pergola] – увитая растениями беседка или галерея в парке, состоящая из рядов каменных столбов или легких арок, соединенных обычно по верху решетками [Словарь иностранных слов].

5.9 На участках общественных зданий (гостиниц, общежитий и иных зданий временного пребывания), имеющих в своем составе жилые помещения, предназначенные для размещения инвалидов, следует обеспечивать доступность административно-приемных, досуговых учреждений, предприятий питания и других общественно значимых корпусов, зон и площадок, а также зоны главного входа на территорию, к жилым (спальным) корпусам или жилым блокам. К входным зонам рекомендуется предусматривать подъезд пассажирского (легкового, микроавтобусов) автотранспорта.

5.10 Пешеходные пути на территории общественных зданий в зоне жилых помещений для инвалидов следует, как правило, проектировать без пересечения с транспортными проездами.

Проезды и пешеходные пути (включая прогулочные дорожки) должны иметь твердое покрытие; проектировать покрытия из песка или гравия не допускается. Покрытие пешеходных трасс должно быть нескользким (кирпич-клинкер, бетонные плиты, природный камень под бучарду и т.д.).

ПРИМЕЧАНИЕ: БУЧАРДА – (франц. boucharde) ручной инструмент [в виде металлического четырёхгранного молотка, имеющего две ударные плоскости с пирамидальными зубцами] или ручная машина для декоративной обработки каменных, бетонных и штукатурных поверхностей с помощью специальной насадки (ВНИИИС Госстроя СССР; Строительный словарь).

5.11 Ширину дорожек для движения инвалидов на креслах-колясках, с нарушениями зрения и слуха, их маркировку и дополнительное оборудование полос движения, а также уклоны на путях движения на придомовой территории или территории общественного здания, устройство и оборудование на путях движения горизонтальных площадок для отдыха следует принимать по NCM С.01.06.

5.12 На придомовых и приквартирных участках пути движения инвалидов на кресле-коляске допускается проектировать с возможностью одностороннего движения (шириной 0,9 м) с необходимыми для разворота площадками.

5.13 На придомовой территории, имеющей значительный перепад рельефа, следует обеспечивать указанные в NCM С.01.06 уклоны пандусов на участках движения: от входа в

здание до ворот (калитки), до места кратковременной автостоянки; до хотя бы одной зоны (площадки) отдыха.

Рекомендуется обеспечивать возможность обхода (объезда на кресле-коляске) дома (здания, блока).

5.14 На открытых автостоянках на придомовой территории для машин инвалидов следует резервировать зоны, а в гаражных комплексах - предусматривать места с учетом требований NCM С.01.06.

5.15 Для участков жилых зданий, подверженных повышенному шумовому воздействию от транспортных коммуникаций или близлежащего производства, следует предусматривать мероприятия по защите от шума площадок для игр детей, занятий физкультурой, отдыха взрослого населения, используемых в том числе инвалидами, от источников прямого и отраженного шума с учетом положений NCM Е.04.02, включая применение экранов или защитного озеленения.

Плотность озеленения не должна препятствовать проникновению солнечных лучей, но должна обеспечивать защиту от повышенной инсоляции.

6 Требования к зданиям

6.1 При проектировании многоквартирных жилых зданий и общежитий квартирного типа следует учитывать требования NCM С.01.08 и настоящего свода правил, а зданий гостиниц, пансионатов, домов отдыха и других общественных зданий временного пребывания - также NCM С.01.12.

6.2 Количество полностью оборудованных квартир для инвалидов и их расположение в объеме здания следует устанавливать заданием на проектирование. При этом необходимо учитывать категории инвалидов, требующих различной адаптации жилой среды к своим потребностям, в том числе в планировочных решениях квартир или жилых ячеек, предназначенных для проживания инвалидов с повреждениями опорно-двигательного аппарата, в том числе пользующихся креслами-колясками.

6.3 При проектировании жилых зданий, а также жилых помещений в зданиях общежитий, гостиниц, пансионатов, домов отдыха и других общественных зданий временного пребывания учет потребностей инвалидов в соответствии с указаниями NCM С.01.06 рекомендуется производить в зависимости от вида объекта и конкретных условий, в доступно полном объеме в универсальной или в специализированной форме отдельных зон.

6.4 Требования к универсальной адаптации жилой среды определяются согласно NCM С.01.06. Габаритные схемы путей движения и функциональных мест должны проектироваться с учетом передвижения инвалида на кресле-коляске, а по оборудованию - также и на слабовидящих, незрячих и глухих.

При проектировании зданий с жилыми помещениями для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, следует обеспечивать:

- доступность этажа проживания (с использованием пандусов, лифтов или подъемников);
- необходимые габариты внутри домовых и внутриквартирных коммуникаций;
- помещения и зоны квартиры (жилой ячейки или номера) за счет наличия пространств,

- обеспечивающих маневрирование на кресле-коляске в санитарном узле, кухне, жилой комнате, передней, на балконе или лоджии.

При реконструкции жилых зданий и общежитий допускается обеспечение доступности движения инвалида на кресле-коляске (в том числе и с сопровождающим) к входу в здание и от него до этажа проживания (квартиры, жилой ячейки).

6.5 В проектируемых жилых домах массового строительства (в том числе домах жилищного фонда социального использования) набор адаптивных мероприятий для обеспечения проживания инвалидов следует определять заданием на проектирование с учетом принимаемого комфорта проживания.

На дом или на группу квартирных жилых домов целесообразно предусматривать блок (группу) помещений для обслуживания данной категории проживающих.

6.6 Жилая зона, предназначенная для проживания инвалидов в общежитии, в гостинице или другом общественном здании временного пребывания, должна иметь, как минимум, жилую комнату, совмещенный санитарный узел, доступный для инвалида, холл - переднюю площадью не менее 4 м² и доступный путь движения. В квартире в минимальный состав помещений включается также кухня, а по заданию на проектирование - встроенные шкафы и (или) кладовая.

6.7 Допускается устройство одно- и двухкомнатных квартир для проживания инвалидов с односторонней ориентацией в жилых домах секционного, коридорного или галерейного типа при соблюдении необходимых в соответствии с указаниями NCM С.01.08 кратностей воздухообмена.

6.8 При новом строительстве жилых домов массового строительства (в том числе домов жилищного фонда социального использования) квартиры и жилые помещения рекомендуется проектировать с учетом возможности последующего приспособления или дооборудования:

- для проживания инвалидов с поражением опорно-двигательного аппарата с учетом требований к габаритам и качеству коммуникаций;
- для категорий инвалидов по зрению - к дополнительным устройствам и оборудованию, обеспечивающих мероприятия по ориентированию в жилой среде;
- для лиц с нарушениями слуха - звуковые ориентиры в соответствии с указаниями NCM С.01.06.

6.9 Размещение в жилых домах квартир для семей с инвалидами-колясочниками рекомендуется не выше пятого этажа (включительно), для семей с инвалидами, супружеских пар и одиноко проживающих инвалидов других категорий, как правило, - не выше девятого этажа (включительно).

6.10 В квартирах, проектируемых в нескольких уровнях, при проживании в них инвалидов - колясочников жилые помещения для последних должны находиться на отметке входа и (или) общей комнаты (гостиной); при другом расположении жилых помещений должны быть предусмотрены специальные коммуникационные приспособления для их передвижения (пандусы, лифты, подъемники вертикальные либо наклонные).

В квартирах блокированных жилых домов с приквартирными участками желательно предусматривать выход (выезд) на них с уровня пола 1-го этажа. При проектировании таких домов помещения для инвалидов следует размещать в уровне первого этажа либо обеспечивать возможность выхода на участок без использования лестниц.

6.11 Квартир для одиноко проживающего молодого инвалида (или семьи) допускается объединять в группы с выделением на две-три квартиры общей гостиной, возможно, кухни и т.д. (по типу жилых ячеек общежитий).

6.12 В жилых домах для семей с детьми-инвалидами рекомендуется проектировать для таких детей отдельную жилую комнату.

6.13 Численность проживающих, количество квартир, жилых ячеек и варианты расселения инвалидов в жилой части общественных зданий следует принимать в соответствии с заданием на проектирование с учетом социально-демографических и медико-геронтологических характеристик местного и мигрирующего населения.

6.14 В гостиницах, пансионатах, домах отдыха и других общественных зданиях временного пребывания габариты помещений и коммуникаций должны обеспечивать свободу и безопасность передвижения, в том числе инвалидов на креслах-колясках.

6.15 При новом строительстве следует проектировать не менее 5% жилых ячеек в общежитиях, жилых номеров в гостиницах, мотелях, пансионатах, кемпингах и т.п. общественных зданиях временного пребывания, универсальными с учетом расселения в них проживающих (или гостей) любых категорий, в том числе инвалидов.

6.16 В общежитиях, как правило, следует выделять зону для проживания инвалидов, обеспеченную хорошей взаимосвязью с помещением входной зоны и другими, используемыми инвалидами помещениями (группами помещений).

6.17 Планировочные решения жилых ячеек (или квартир) в общежитиях, предназначенных для возможного расселения инвалидов, следует проектировать с учетом последующего переустройства или дооборудования для проживания любых категорий инвалидов. Целесообразно предусматривать универсальное оборудование или вариантное размещение его, обеспечивая удобство пользования этим оборудованием как инвалидами с различными формами поражения конечностей, так и другими жителями.

6.18 Помещения обслуживания общежитий, гостиниц, пансионатов, домов отдыха и других общественных зданий временного пребывания при приемно-входной группе (бюро заказов, помещение дежурного медперсонала, офис администрации и др.), или на этажах (помещения сушки одежды, поэтажные кладовые, холлы и гостиные и т.д., а также поэтажные буфеты, гостиные, телевизионные холлы, летние помещения) должны обеспечивать возможность пользования ими инвалидами, в том числе с учетом положений NCM С.01.06, СП С.01.02, и СП С.01.11.

6.19 Ширина галерей в жилых домах галерейного типа, жилых корпусах гостиниц, домов отдыха, пансионатов и других общественных зданиях временного пребывания должна быть не менее 2,4 м.

Ширину путей движения внутри других зданий принимать согласно NCM С.01.06.

6.20 При наличии перепадов уровней при входе в жилое здание, общежитие, гостиницу и другие общественные здания временного пребывания следует предусматривать пандус, обеспечивая движение кресла-коляски в одном направлении с уровня земли до отметки входа. Ширину, уклон, ограждения и поручни пандусов принимать согласно NCM С.01.06.

Рекомендуется предусматривать планировочные решения жилых домов со входами в лифты с уровня вестибюльно-входной группы, имеющей минимальный перепад от уровня земли.

6.21 Тамбуры, включая входные двери, проектируются согласно требованиям NCM С.01.06 и с учетом положений NCM С.01.02.

При входе в коттедж (квартиру блокированного жилого дома) с веранды ее следует учитывать как один из тамбуров.

6.22 Планировка вестибюльно - входной группы помещений для жилых домов (рисунки А.1 ÷ А.3) должна обеспечивать разворот кресла-коляски, а также возможность подъезда к почтовым ящикам, помещению колясочной, при наличии перепадов уровней к месту размещения подъемника, а также к лифту спуска на уровень подземной парковки (при ее наличии).

В составе помещений вестибюльно-входной группы помещений в жилых домах рекомендуется предусматривать колясочную для хранения, кроме детских, также уличных кресел-колясок (площадь определяется заданием на проектирование). В колясочной рекомендуется предусматривать промежуточные сиденья для пересадки с одного кресла-коляски на другое.

6.23 Ширина лифтовых холлов и поэтажных коридоров должна быть не менее указанных в НСМ С.01.06.

6.24 Двери помещений, используемых инвалидами, передвигающимися на креслах-колясках, должны иметь ручки длиной 0,5 ÷ 0,8 м или П-образной, Г-образной формы, расположенные на высоте 0,9 м. Требования к устройству для открывания и закрывания дверей и окон, а также размещению выключателей электроосвещения и розеток следует принимать согласно НСМ С.01.06. Рекомендуется применение дистанционных устройств выключения света, устройств для проветривания (фрамуги, форточки) с расположением ручек (или других элементов для открывания) на высоте 0,8 ÷ 1,1 м. Двери квартир должны иметь уплотнения в притворах. Перепады высот в порогах на путях движения инвалидов на креслах-колясках должны быть не более 0,014 м.

Рекомендуется применение дистанционных выключателей, регуляторов, запорных и замковых устройств.

7 Требования к помещениям

7.1 Общие положения

7.1.1 При проживании в квартире семьи с инвалидом с нарушением опорно-двигательного аппарата, использующем при передвижении кресло-коляску, ее площадь допускается увеличивать (рисунок А.4). Рекомендуемая площадь квартир, м², не менее:

однокомнатная – 47; двухкомнатная – 63; трехкомнатная – 74; четырехкомнатная – 87.

Площади квартир для семей с инвалидами других категорий рекомендуется принимать по верхним пределам площадей квартир таблицы 6 НСМ С.01.08.

7.1.2 При проектировании квартир для семей с инвалидами на креслах-колясках в уровне первого этажа рекомендуется обеспечивать возможность выхода непосредственно на приквартирный участок, при его наличии. Для отдельного входа через приквартирный тамбур и устройства подъемника рекомендуется увеличение площади квартиры на 12 м². Параметры подъемника принимаются по [7].

7.1.3 В пансионатах, домах отдыха, кемпингах и других общественных зданиях временного пребывания для проживания инвалидов следует предусматривать комплексно оборудованные зоны в зданиях или выделять отдельные корпуса (части корпусов).

Если жилые помещения, предназначенные для инвалидов, размещаются в отдельных корпусах, то они должны быть связаны с общественной частью комплекса переходами (при круглогодичной эксплуатации - теплыми).

Доступность общественных помещений при этом может быть предусмотрена в локальном объеме; доступность территории, предназначенной для пользования инвалидами, обязательна.

7.1.4 Жилые ячейки общежитий, предназначенные для проживания инвалидов, проектируют в составе:

- жилой комнаты на 1-2 чел., передней и санитарно-гигиенического помещения (раздельный или совмещенный санузел);
- двух-трех жилых комнат (с расселением в каждой 1-2 чел.), общей передней, санитарно-гигиенического помещения (раздельный или совмещенный санузел), кухни или кухни-ниши;
- одно - двухкомнатной квартиры для расселения 2-4 чел. (или семьи с инвалидом/инвалидами).

Типы применяемых жилых ячеек определяются заданием на проектирование.

7.1.5 В жилых ячейках общежитий для проживания инвалидов рекомендуется предусматривать зону приема пищи.

7.2 Жилые комнаты (в квартирах, жилых ячейках и номерах)

7.2.1 Жилые комнаты для проживания инвалидов в жилых домах (в том числе в домах жилищного фонда социального использования) могут быть рассчитаны на одиноко проживающего и на двух человек (пожилая пара, неполные семьи с ребенком-инвалидом, два взрослых члена семьи, в том числе один инвалид).

7.2.2 Минимальные площади жилого помещения в квартире, в жилых ячейках общежитий, номерах гостиниц, пансионатов, домов отдыха и других общественных зданиях временного пребывания в зависимости от численности и состава проживающих приведены в таблице 1.

7.2.3 Ширина (по наружной стене) жилой комнаты для проживания инвалидов должна быть не менее 3,0 м, для передвигающихся на креслах-колясках - 3,4 м.

Ширина спального помещения для инвалидов должна быть не менее 2,0 м (для передвигающихся на креслах-колясках - 3,0 м). Глубина помещения должна быть не менее 2,5 м.

Таблица 1

Численность проживающих, чел.	Тип расселения (проживания)	
	Площадь жилой комнаты, м ²	
	Квартира	Номер
1	16 (20)	9 (12)
2	24 (30)	16 (22)
4	-	24 (30)
ПРИМЕЧАНИЕ - Площадь в скобках - при проживании инвалида, передвигающегося на кресле-коляске.		

7.2.4 Допускается в однокомнатной квартире предусматривать непосредственный вход из жилой комнаты (спальни, из гостиной или общей комнаты) в санитарно- гигиеническое помещение.

Жилую комнату (спальню) для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, целесообразно проектировать многофункциональной, так как наряду с жилыми, данное помещение может иметь и рабочие функции. Размещение кровати (кроватей) должно обеспечивать подъезд кресла-коляски, а также место для хранения вблизи нее кресла-коляски.

Планировка жилой комнаты (спальни) должна обеспечивать круговой разворот кресла-коляски (рисунок А.5).

7.2.5 Размеры проходов и проезда кресла-коляски в спальне (жилой комнате) рекомендуется принимать не менее приведенных в таблице 2.

Таблица 2

Нормируемая зона	Размер, см, не менее
Между спинкой кровати и стеной с окном	50
» кроватью и стеной с окном	90
» кроватями	100
» спинками кроватей или спинкой и стеной	130
» кроватью и шкафом	170
» спинкой кровати и соседней кроватью	100

7.2.6 Для перемещения инвалида с кресла-коляски на кровать могут предусматривать по заданию на проектирование соответствующие приспособления (потолочные кольца, поворотные штанги, канатные дорожки, петли-держатели и др.) с креплением в конструкциях потолка и (или) стен.

7.2.7 В двухместных спальнях помещения кровати, как правило, должны располагаться отдельно.

7.2.8 Прикроватное оборудование должно содержать столик (тумбочку) для установки телефона, местного освещения, хранения и выкладки на ночь мелких предметов, лекарств, устройств сигнализации и пр.

В гостиницах, пансионатах, домах отдыха, кемпингах и других общественных зданиях временного пребывания рекомендуется предусматривать дистанционное управление запирающими дверей, осуществляемое с двух пультов - у гостя и у дежурного персонала.

7.2.9 Жилые комнаты (для супружеских пар, неполных семей с инвалидами и пр.) следует оборудовать индивидуальными шкафами для белья, одежды, обуви и других личных вещей.

Индивидуальные шкафы для верхней одежды инвалидов следует предусматривать в передних квартирах с учетом обеспечения подъезда к ним вплотную кресла-коляски. С этой целью рекомендуется предусматривать свободную цокольную зону у шкафов - с высотой нижнего уровня шкафов (или их ящиков) - 0,3 м и глубиной свободной зоны - около 0,2 м.

7.2.10 Жилые помещения не следует размещать смежно с помещениями с повышенным уровнем шума.

7.2.11 Площади номеров в зданиях гостиниц, домов отдыха, пансионатов и других общественных зданиях временного пребывания (рисунок А.6) рекомендуется увеличивать, предусматривая универсальные номера с возможностью размещения, в том числе инвалидов с нарушением опорно-двигательного аппарата, перемещающихся на креслах-колясках.

7.2.12 Площадь общей комнаты (гостиной) в квартирах для семей с инвалидами рекомендуется принимать не менее: в одно ÷ двухкомнатных квартирах - 18 м²; в трех-, четырехкомнатных квартирах – 20 ÷ 22 м².

7.2.13 Планировка общих комнат (гостиных), индивидуальных жилых комнат, жилых помещений номеров и жилых ячеек должна обеспечивать возможность подъезда на кресле-коляске к месту отдыха, элементам мебели, местам установки бытовой техники и к окну.

Следует предусматривать в помещениях свободное пространство диаметром 1,4 м перед дверью, у кровати, перед шкафами и окнами.

7.2.14 Размещаемое мебель и оборудование, в жилых комнатах, должно обеспечивать возможность пользования ими инвалидами без посторонней помощи. Рекомендуется такие помещения заполнять мебелью не более чем на 40 % площади пола. Мебель следует расставлять таким образом, чтобы в центре комнаты было свободное пространство, позволяющее осуществлять разворот кресла-коляски.

Минимальная ширина проходов и проездов в жилых комнатах и кухне должна быть не менее 0,9 м. Углы мебели и иного штучного оборудования рекомендуется в целях предупреждения травматизма скруглять. Основную мебель желательно применять утяжеленной конструкции или крепить ее с тем, чтобы затруднить ее сдвиг при наезде кресла-коляски.

7.3 Вспомогательные помещения

7.3.1 В передних квартир (рисунок А.7), жилых ячеек, номеров, предназначенных для расселения инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, должна быть обеспечена полная свобода их передвижения и разворота кресла-коляски, а также обеспечена доступность входа (въезда) в другие необходимые помещения.

7.3.2 Ширина подсобных помещений в квартирах для семей с инвалидами (в том числе на креслах-колясках) должна быть не менее, м:

- передней (с возможностью хранения кресла-коляски) 1,4;
- внутриквартирных коридоров 1,15.

В передней должно быть предусмотрено место для хранения уличного кресла-коляски. При входе в квартиру и при дверях во все ее помещения следует предусматривать зону для остановки кресла-коляски.

7.3.3 В передней рекомендуется предусматривать размещение полки или столика для пакетов, а также на удобной высоте - вешалки и подставки для обуви.

7.3.4 В квартирах для одиноко проживающих инвалидов и семей с инвалидами при проектировании встроенных шкафов, кладовых (продуктовых и бытовых, в том числе для хранения тифлотехники, брайлевской литературы, костылей и других приспособлений и материалов) и гардеробных, их габариты должны обеспечить возможность самостоятельного пользования инвалидами данными помещениями (рисунок А.8).

7.3.5 В составе квартиры для одиноко проживающих инвалидов и семей с инвалидами рекомендуется предусматривать помещение для хозяйственных работ и занятий индивидуальной трудовой деятельностью (рисунок А.9). Ширина такого помещения должна быть не менее 2,5 м; рекомендуемая площадь - 8 м². При отсутствии указанного помещения

рабочее место (со шкафом глубиной 0,45-0,6 м) может предусматриваться в пределах кухни или гостиной (общей комнаты), а кладовая площадью не менее 4 м² для хранения инструментов, материалов и изделий, используемых и производимых инвалидами при работах на дому, - как в квартире, так и за ее пределами. Дополнительное рабочее место может быть организовано вблизи остекленной части летнего помещения.

7.3.6 В жилых домах жилищного фонда социального использования следует предусматривать возможность установки при необходимости видеофонов для лиц с нарушением слуха, а также предусмотреть для этой категории лиц улучшенную звукоизоляцию жилых помещений.

7.4 Кухни

7.4.1 Оборудование кухни квартир для инвалидов или пожилых должно, как правило, обеспечивать возможность самостоятельного ведения ими домашнего хозяйства, что, помимо комфорта, повышает уровень реабилитации. При этом зона для кресла-коляски должна обеспечивать возможность его кругового разворота.

7.4.2 Площадь кухни квартир для семей с инвалидами на креслах-колясках в жилых домах жилищного фонда социального использования следует принимать не менее 9 м². Ширина такой кухни должна быть не менее, м:

- при одностороннем размещении оборудования 2,3;
- при двухстороннем или угловом размещении оборудования 2,9.

Кухни следует оснащать электроплитами.

В квартирах для семей с инвалидами, пользующимися креслами-колясками, вход в помещение, оборудованное унитазом, допускается проектировать из кухни или жилой комнаты и оборудовать сдвижной дверью.

Для семей с инвалидами на креслах-колясках в квартирах, размещаемых в составе жилых домов, не входящих в жилищный фонд социального использования, в том числе в семейных детских домах, площадь кухни рекомендуется принимать не менее 12 м².

7.4.3 Оборудование кухни рекомендуется располагать Г-образно или П-образно (рисунки А.10, А.11). Рекомендуется размещение рабочей поверхности между плитой и мойкой.

Оборудование должно включать плиту консольного типа, жарочный шкаф и холодильник, в котором высота нижней от пола полки должна быть 0,6 м. Рабочая поверхность кухонного оборудования должна располагаться на высоте 0,75-0,85 м от уровня пола, при этом следует оставлять внизу свободным пространство (0,7 м) для удобного подъезда кресла-коляски. Высота установки оборудования кухни не должна превышать для доступа с уровня кресла-коляски 1,6 м; низ оборудования не должен располагаться менее чем на 0,3 м от уровня пола.

7.4.4 Рекомендуется применять кухонное оборудование с возможностью индивидуальной регулировки по высоте, при этом целесообразна фиксированная в одном уровне установка всех рабочих поверхностей основного оборудования от 0,78 до 0,9 м (в зависимости от индивидуальных особенностей обслуживаемых лиц). В нижней части оборудования на высоте 0,2-0,24 м от уровня пола рекомендуется устраивать ниши со ступенями, подножками для фиксированной опоры ног.

7.4.5 В кухнях для инвалидов и пожилых рекомендуется предусматривать 1 ÷ 2 места для приема пищи, исключая перенос горячей пищи в столовую зону общей комнаты или гостиной.

7.5 Санитарно-гигиенические помещения

7.5.1 При конкретном проектировании могут быть выделены (с учетом возможности самообслуживания при пользовании санитарными приборами) следующие группы инвалидов:

- е) требующие помощи при передвижении, а также при раздевании и в гигиеническом цикле;
- ф) требующие некоторой помощи в гигиеническом цикле;
- г) практически не нуждающиеся в посторонней помощи;
- h) пользующиеся костылями, тростью, т.е. движение которых затруднено.

В санитарно-гигиенических помещениях маломобильным гражданам требуется:

- группы а) помощь совместно проживающих или персонала, установка подъемника, зона пересадки;
- группы б) дополнительная площадь для самостоятельного маневра на кресле-коляске, место пересадки, поручни и штанги; групп в)
- группы d) дополнительное оборудование (поручни и т. п.) и увеличение площади с учетом пользования указанным оборудованием, а также передвижения с помощью костылей или трости.

7.5.2 Размеры в плане санитарно-гигиенических помещений для индивидуального пользования в жилых зданиях (а также в общежитиях, гостиницах, пансионатах, домах отдыха и т.п. общественных зданиях временного пребывания) должны быть не менее, м:

ванной комнаты или совмещенного санитарного узла	2,2×2,2;
уборной с умывальником (рукомойником)	1,6×2,2;
уборной без умывальника	1,2×1,6.

Примечание - Размеры могут быть уточнены в процессе проектирования в зависимости от применяемого оборудования и его размещения.

7.5.3 В санитарных узлах должен быть обеспечен разворот кресла-коляски и зарезервирована площадь при подъезде кресла-коляски к унитазу.

Сиденья унитазов для удобства пользования ими инвалидами, передвигающимися на креслах-колясках, должны располагаться на высоте сиденья кресла-коляски (0,5 м). Для подъема сиденья унитаза от номинальной высоты (0,45 м) следует использовать дополнительные подкладки или сиденья.

7.5.4 Санитарно-гигиенические помещения для инвалидов могут проектироваться в составе совмещенных или отдельных санузлов, а также душевых (рисунки А.12, А.13). Для инвалидов с поражениями опорно-двигательного аппарата, как правило, применяют совмещенные санитарные узлы, оборудованные унитазом, умывальником и ванной или душем. Рекомендуются к применению сидячие ванны или полибаны с местом для сидения, ванны с открывающимися боковыми дверцами и т.п. Рекомендуется расстановка санитарного оборудования с учетом индивидуальных потребностей проживающих инвалидов, а также возможность регулировки устанавливаемого оборудования по высоте. Рациональной является установка оборудования единым фронтом вдоль одной из стен. Достижимость умывальника целесообразно предусматривать как с кресла-коляски, так и с унитаза. Пользование душем

следует осуществлять, сидя на специальной скамье. Для уменьшения числа перемещений допускается применение унитазов, совмещенных с биде, или размещение рядом с унитазом душа-биде.

7.5.5 В свободных от оборудования зонах следует предусматривать настенные поручни на высоте 0,9 м диаметром 50 мм (то же - в передних квартирах, номеров и других жилых ячеек). Штанги, поручни, подвесные элементы дополнительного оборудования санитарных узлов должны иметь усиленное крепление, рассчитанное на динамическую нагрузку не менее 120 кгс. Диаметр штанг для поддержания 25-32 мм.

Уровень дна ванны должен, как правило, находиться на отметке пола; допускается предусматривать около ванной ступеньку высотой до 0,15 м. При размещении в зоне ванны передвижных подъемных устройств рекомендуется обеспечивать возможность подъезда под нее нижней конструкции подъемника с учетом его технических характеристик.

Для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, следует предусматривать средства для пересадки из кресла-коляски в сиденье в ванной (дополнительное сиденье, трап и др.).

При устройстве в санитарно-гигиенических помещениях душа, пол помещения рекомендуется выполнять без перепадов высоты со сливным отверстием (трапом). При вариантах оборудования душа или ванны должна обеспечиваться возможность отвода воды для каждого из элементов оборудования.

Отделка пола санитарно-технических помещений должна выполняться из нескольких материалов.

Умывальник (рукомойник) целесообразно устанавливать на высоте 0,85 м, что допускает непосредственный подъезд кресла-коляски.

7.5.6 Раковины умывальников должны быть консольного типа. Краны в ваннах и кухнях должны быть обеспечены открывателями локтевого типа и снабжены термостатами, ограничивающими температуру поступающей воды до 50 °С.

7.5.7 Дополнительное оборудование санитарных узлов для различных категорий инвалидов включает, как правило, поручни (настенной или напольной установки и фиксации), потолочную рельсовую систему для подвески подъемника, подъемник напольного и настенного крепления, кольца, трапеции и т.п. Высота установки оборудования должна регулироваться индивидуально.

7.5.8 Двери санитарных узлов должны, как правило, открываться наружу. При открывании дверей внутрь санитарный узел должен иметь размеры, обеспечивающие требования разделов 7.2 и 7.5. Двери санитарных узлов рекомендуется снабжать запорами, допускающими открывание как снаружи, так и изнутри.

7.6 Летние помещения

7.6.1 Летние помещения (террасы, веранды, лоджии, балконы) являются обязательной принадлежностью квартир и жилых ячеек для постоянного проживания инвалидов (рисунок А.14).

7.6.2 Требования к летним помещениям (габариты, устройство ограждения с обеспечением условия обзора, конструктивных элементов порога наружной двери) в квартирах для инвалидов-колясочников принимаются согласно NCM С.01.06.

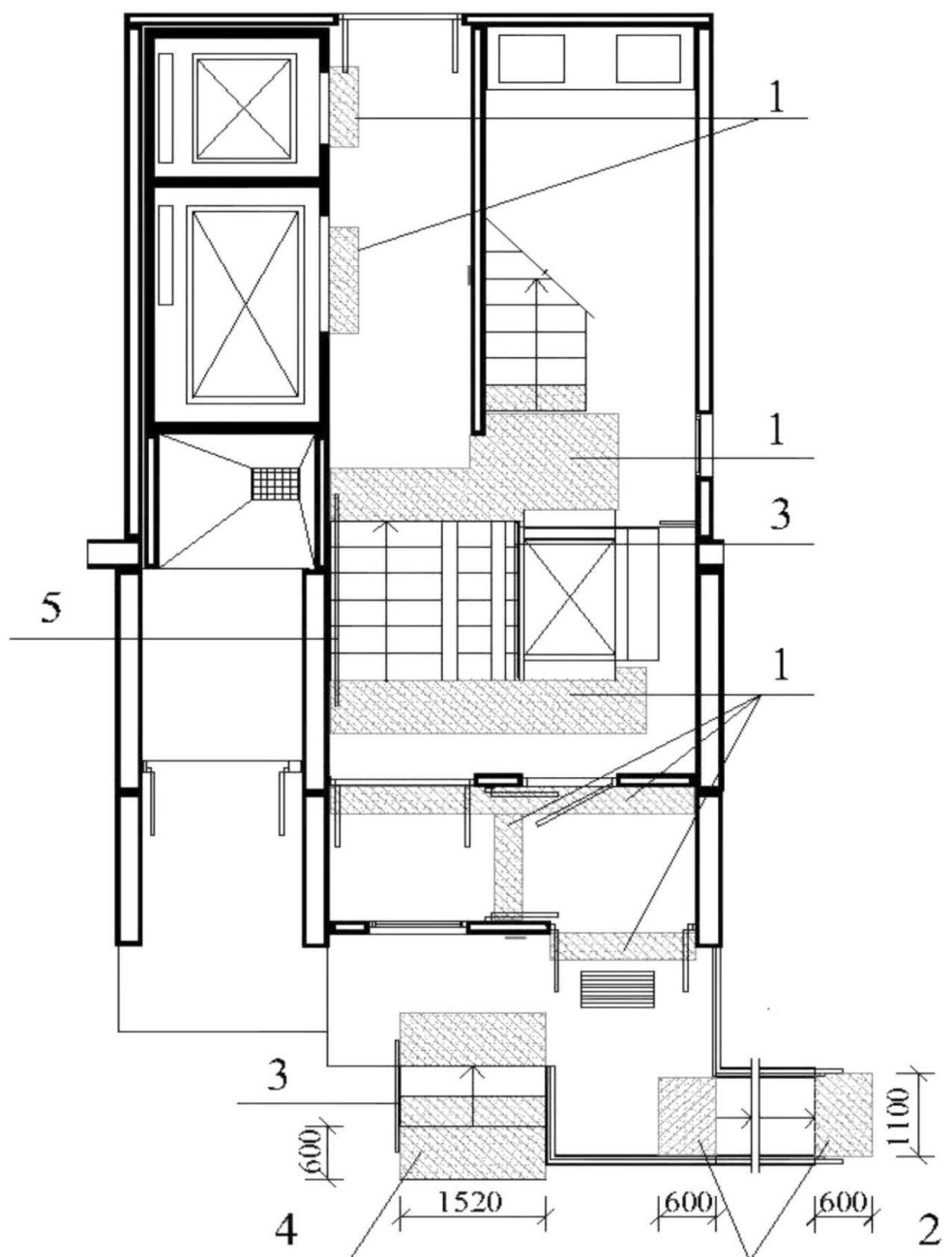
На террасах, верандах и лоджиях рекомендуется устройство ветрозащитных (возможно - трансформируемых) стенок-экранов и солнцезащиты. В летних помещениях целесообразно предусматривать возможность сушки белья.

В необходимых случаях, для выравнивания уровней полов основных и летних помещений рекомендуется устройство фальшполов, пропускающих атмосферные осадки до уровня основного пола летнего помещения.

7.6.3 При квартирах, размещаемых на первом этаже, целесообразно предусматривать выход на приквартирный участок.

Приложение А (справочное)

Примеры устройства элементов жилой среды с учетом обеспечения требований доступности для инвалидов

- 1 - полоса контрастного цвета; 2 - полоса контрастного цвета перед началом и окончанием пандуса;
3 - ограждение с поручнем; 4 - контрастная окраска верхней и нижней ступени с подступенком и полосы перед ступенями крыльца; 5 - поручень на высоте 900 мм от поверхности движения

Рисунок А.1 - Решение входной группы

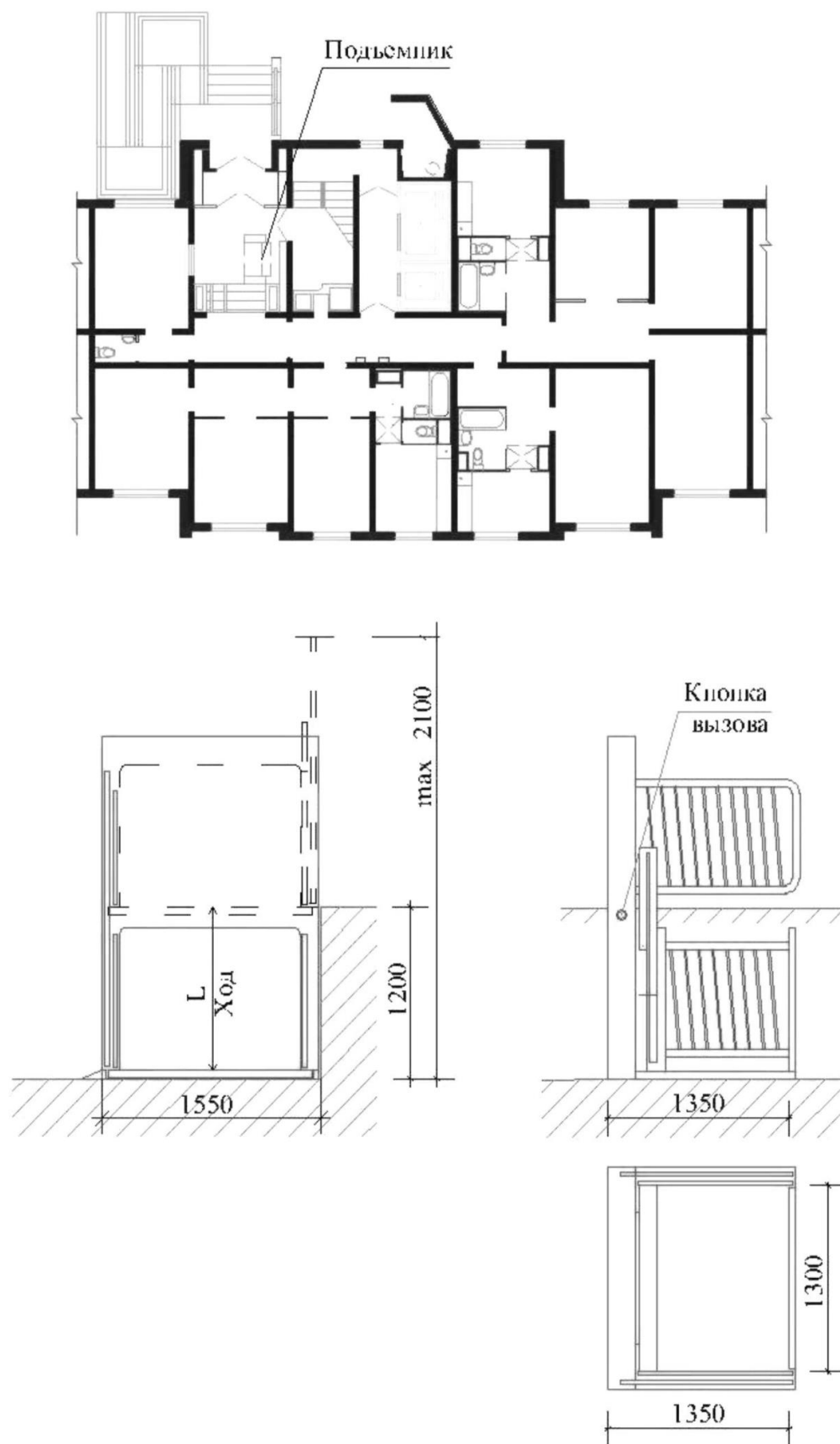

Рисунок А.2 - Решение вестибюльно-входной группы с установкой подъемника с вертикальным перемещением

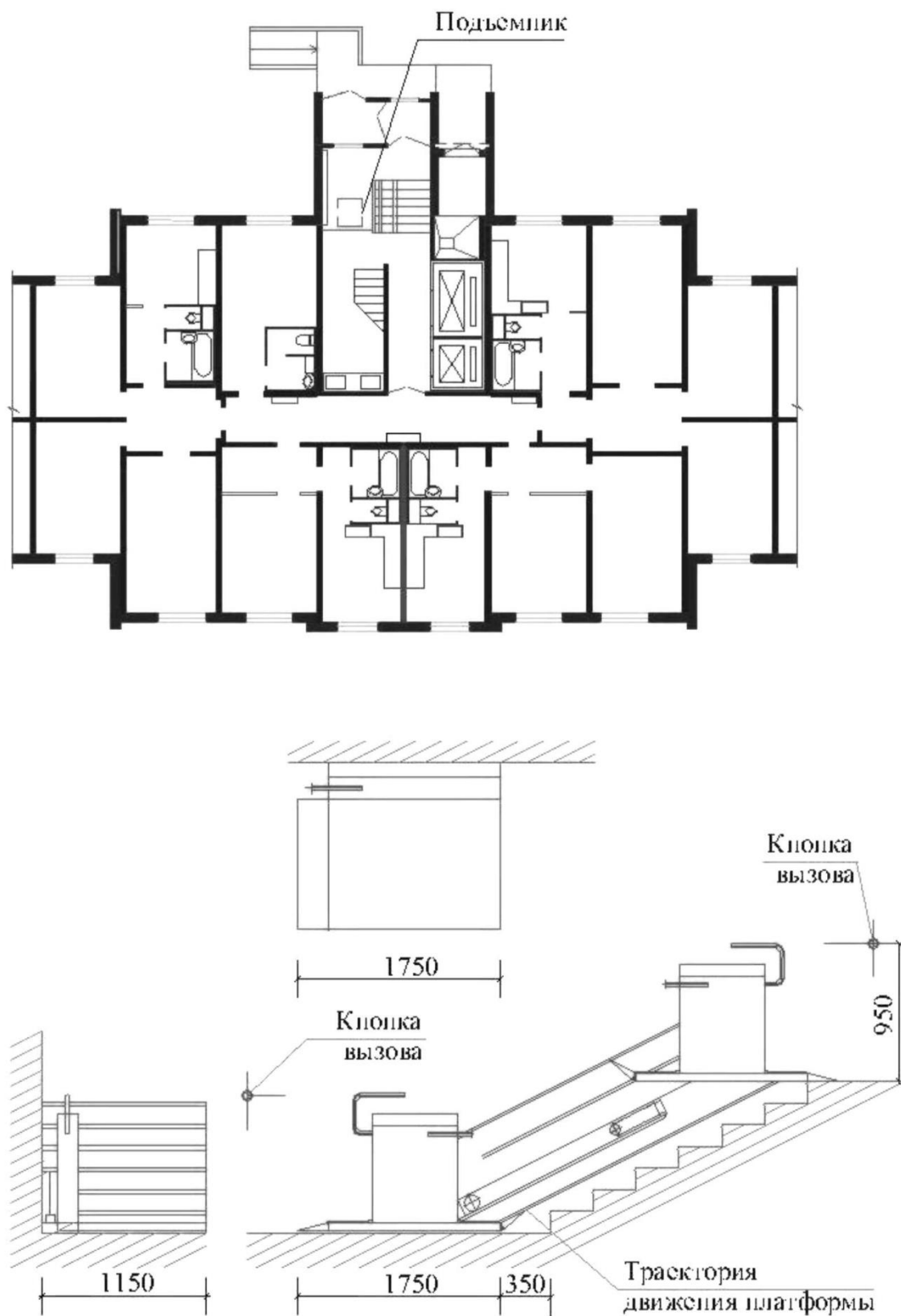
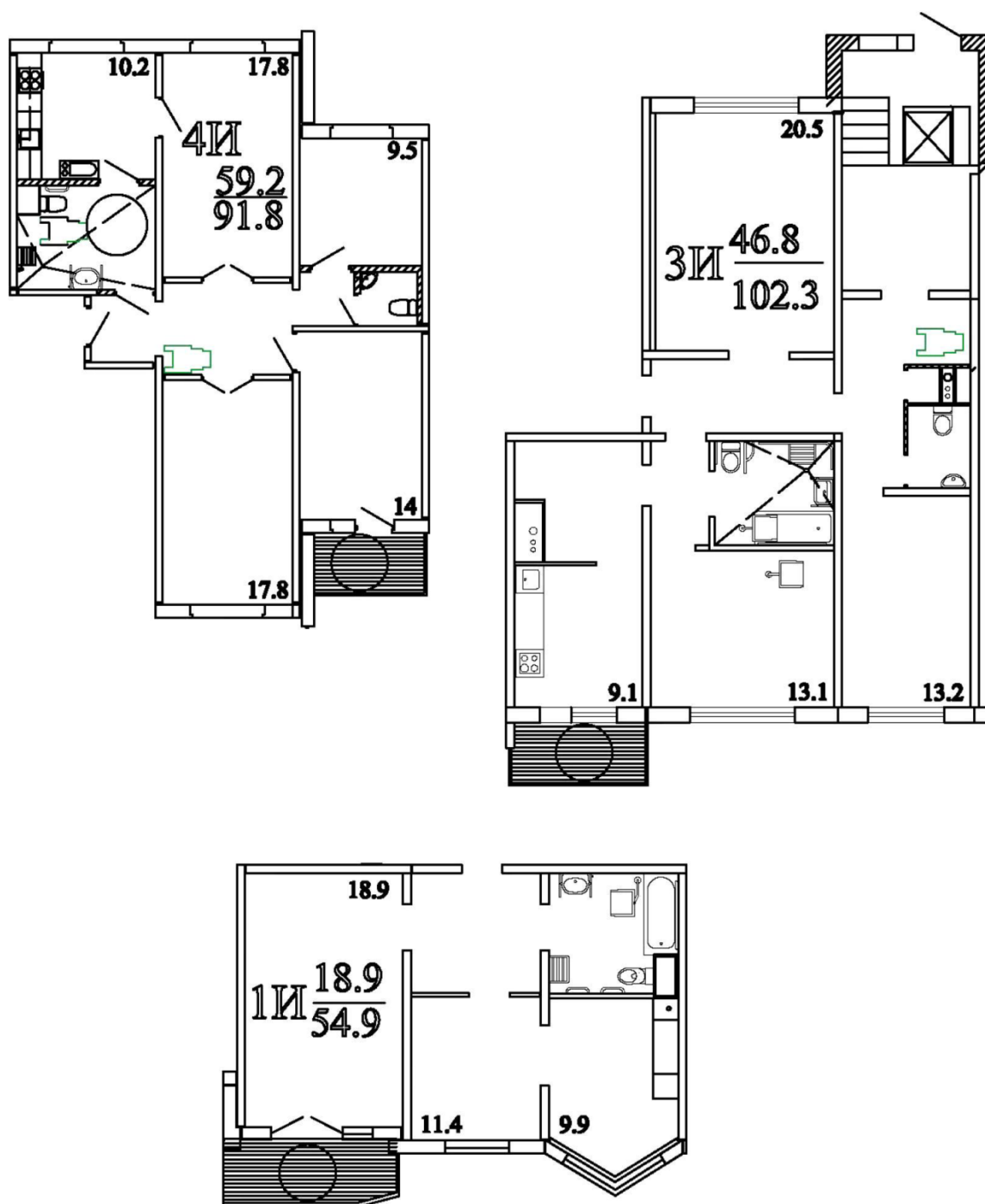

Рисунок А.3 - Решение вестибюльно-входной группы с установкой подъемника с горизонтальным перемещением

* В числителе указана площадь жилых комнат. В знаменателе указана общая площадь квартиры.

Рисунок А.4 - Варианты планировочных решений квартир с различным количеством комнат для семей с инвалидом-колясочником

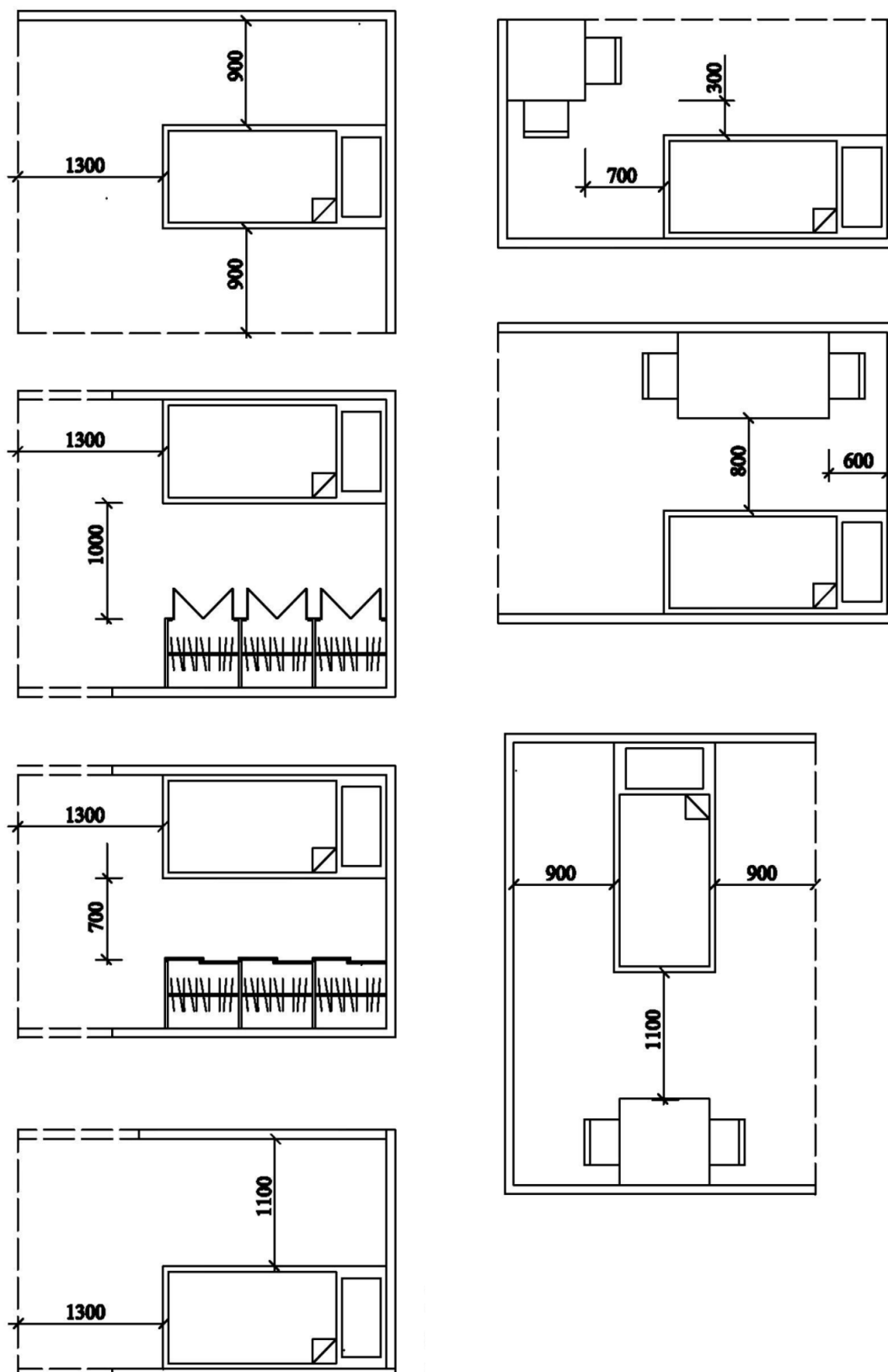

Рисунок А.5 - Варианты размещения спального места и функциональные зоны в жилых комнатах (спальнях)

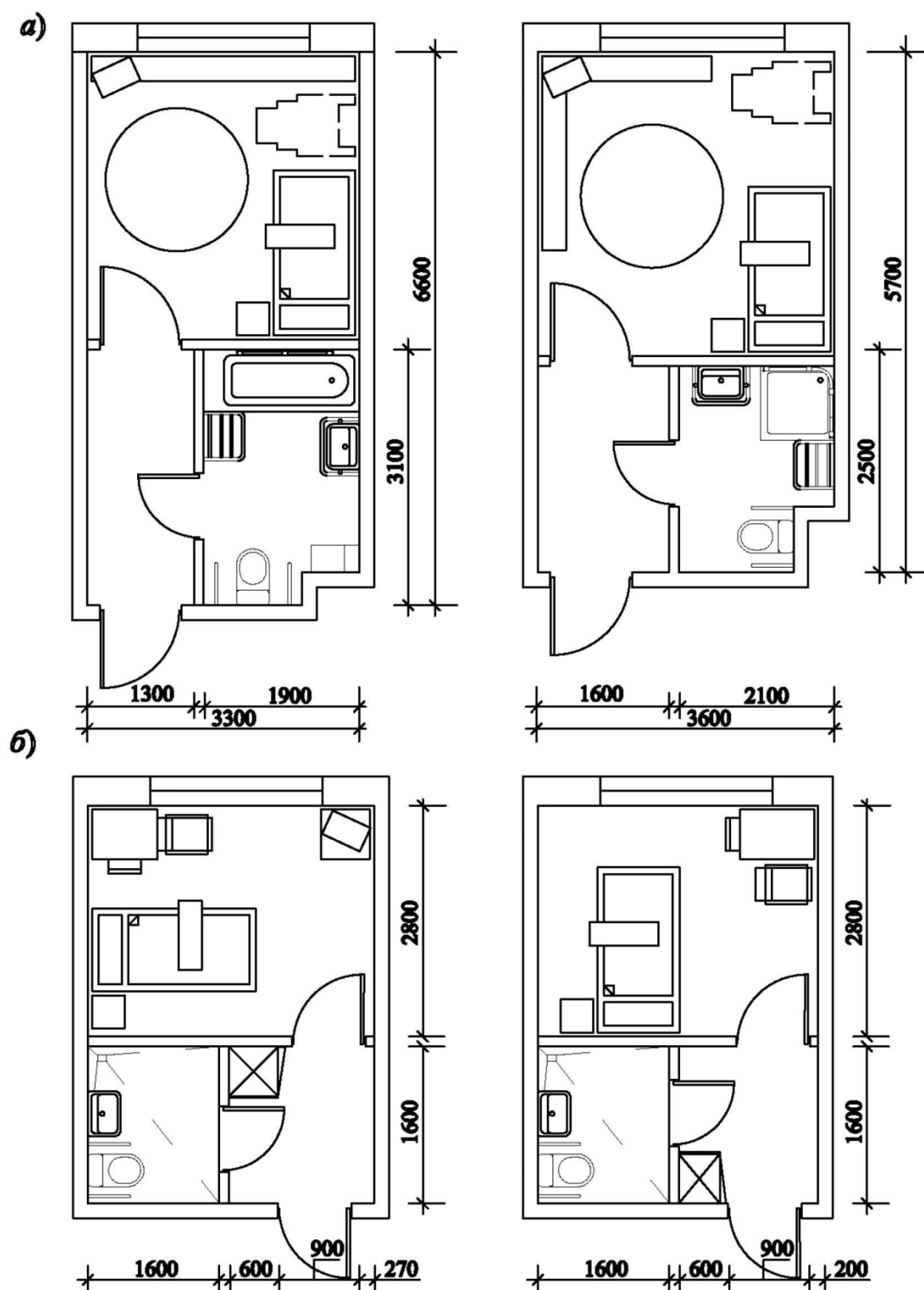

Рисунок А.6 - Гостиничные номера для одного инвалида, передвигающегося на кресле-коляске (я) и не пользующегося креслом-коляской (б)

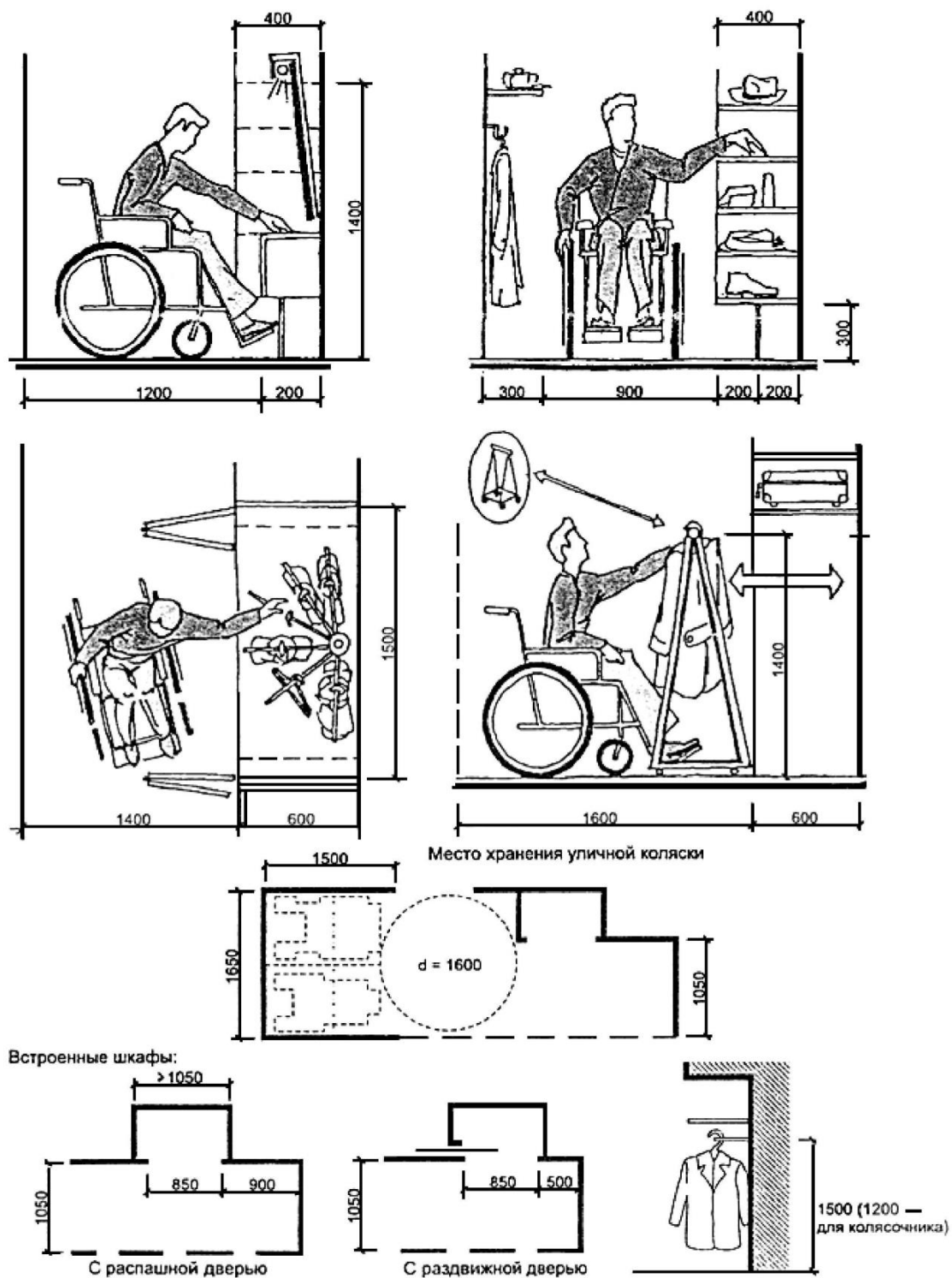

Рисунок А.7 - Оборудование передней

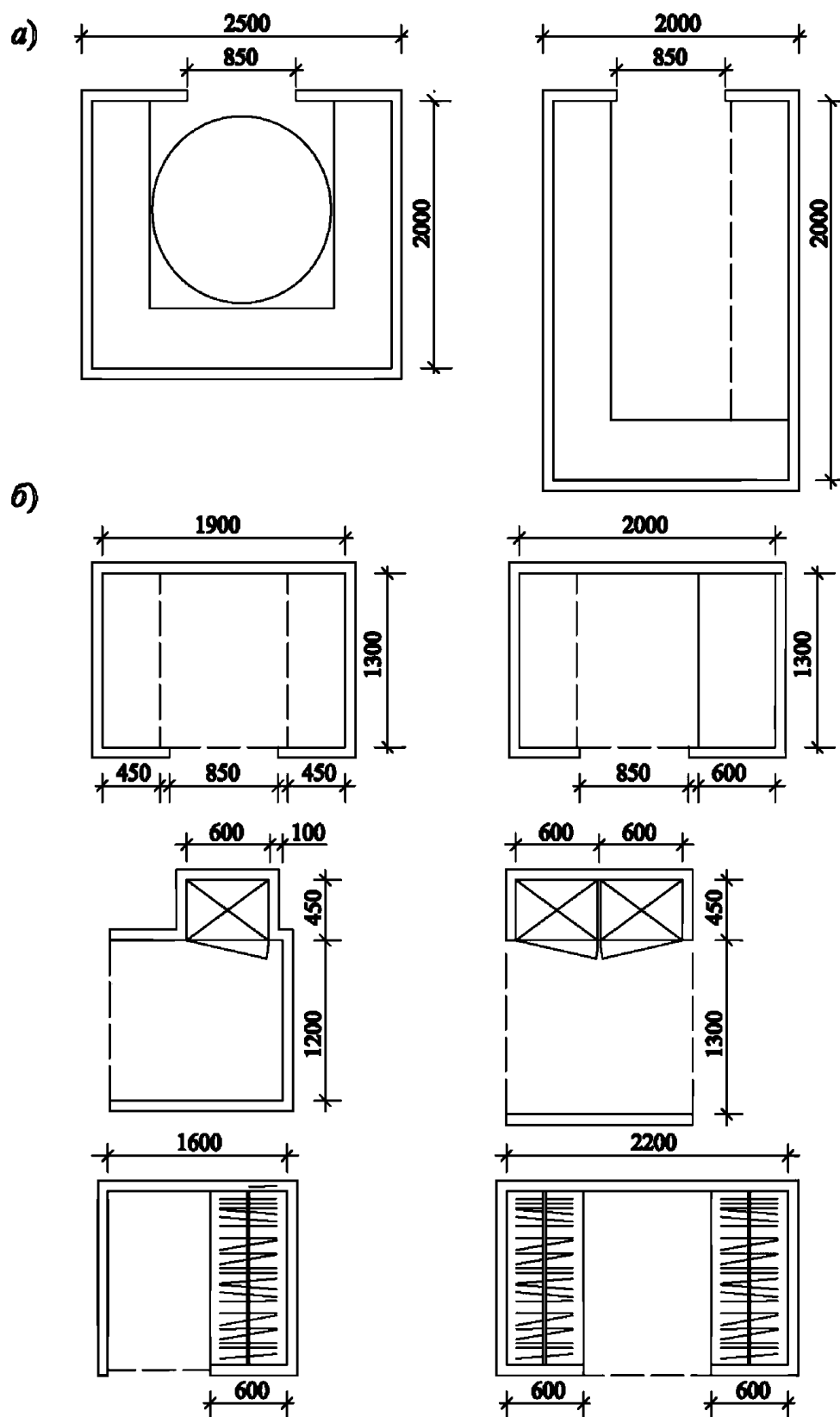
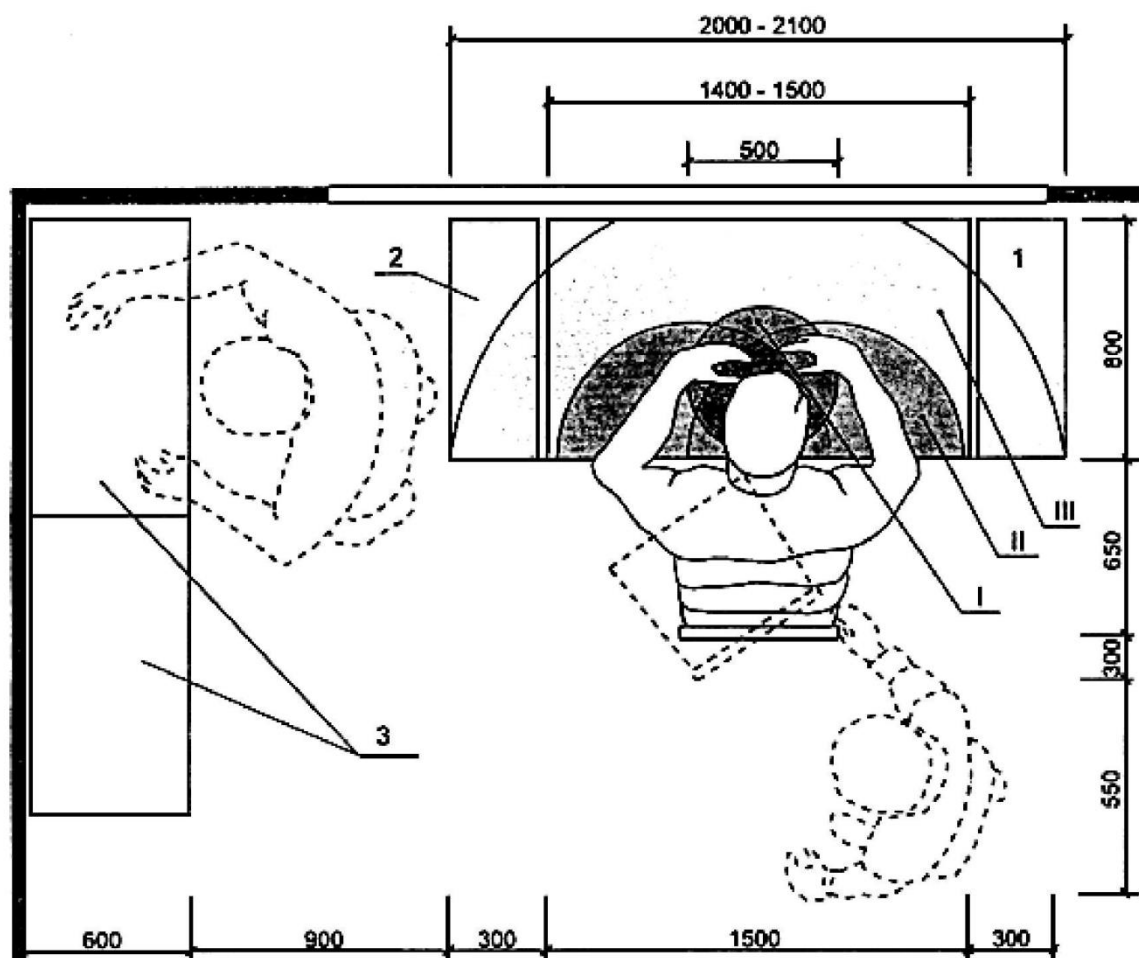
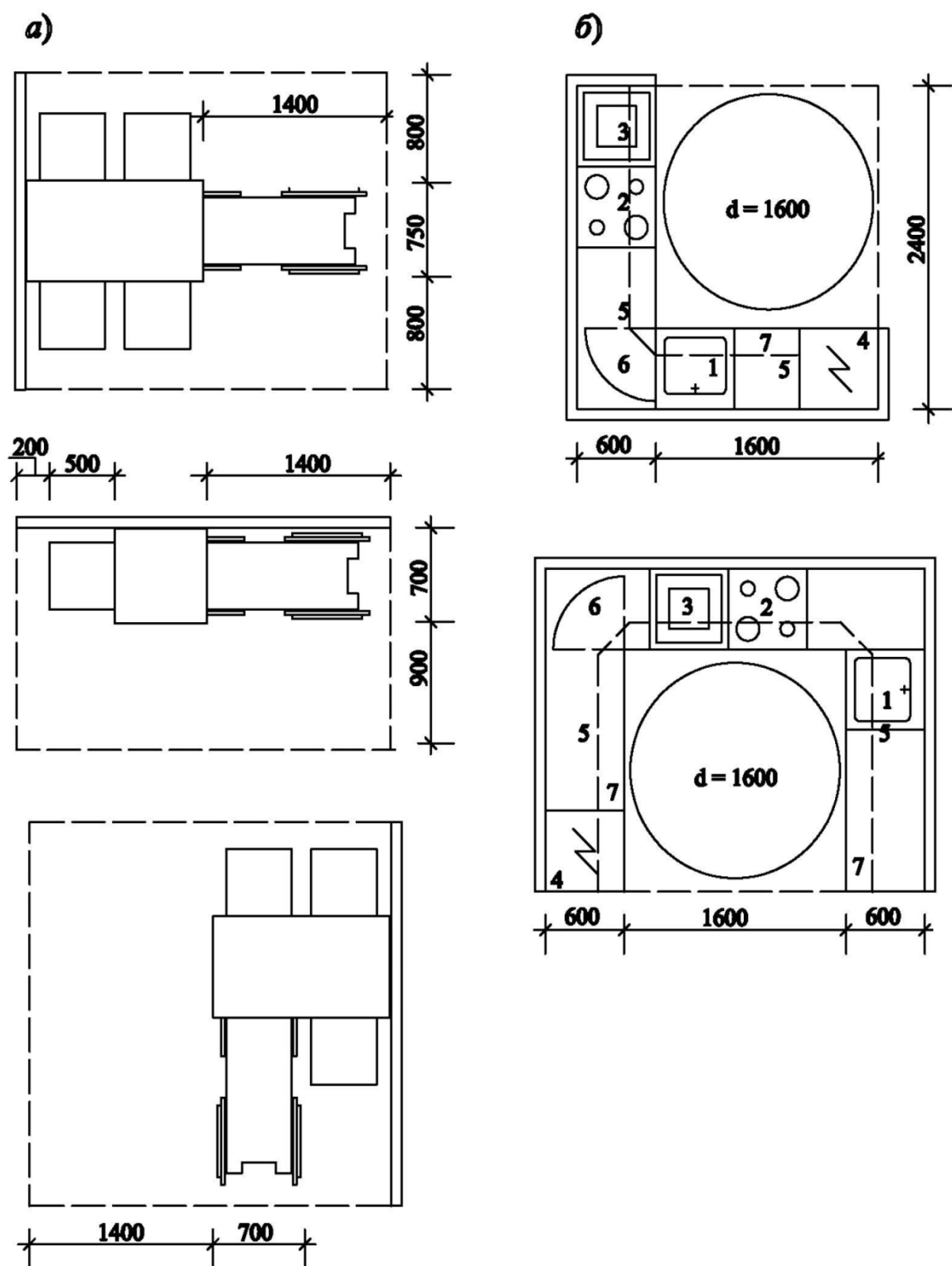

Рисунок А.8 - Продуктовые кладовые (а) и кладовые бытовые, встроенные шкафы и гардеробные (б)

I - минимальная рабочая зона; II - оптимальная рабочая зона; III - зона досягаемости
 1 - рабочий стол; 2 - тара-накопитель (для заготовок и готовых изделий); 3 - стеллажи
 (для заготовок изделий)

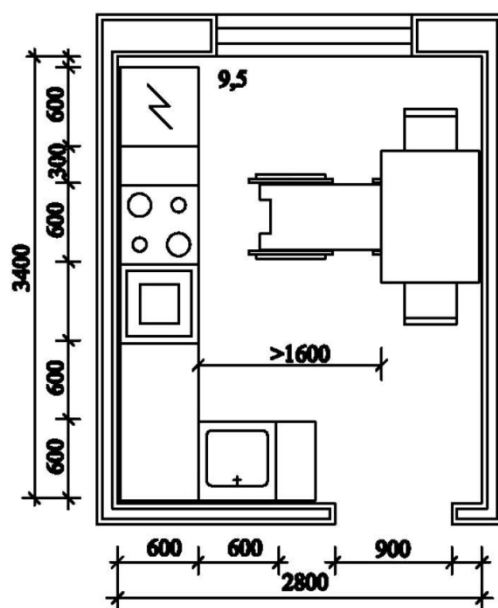
Рисунок А.9 - Рабочее место для надомного труда

1 - мойка консольного типа; 2 - электроплита консольного типа; 3 - жарочный шкаф настольный;
4 - холодильник; 5 - полки навесные; 6 - полки поворотные; 7 - стол консольный

Рисунок А.10 - Функциональная зона у обеденного стола (а) и Г- и П-образное размещение кухонного фронта оборудования (б) для семьи с инвалидом-колясочником

a)

б)

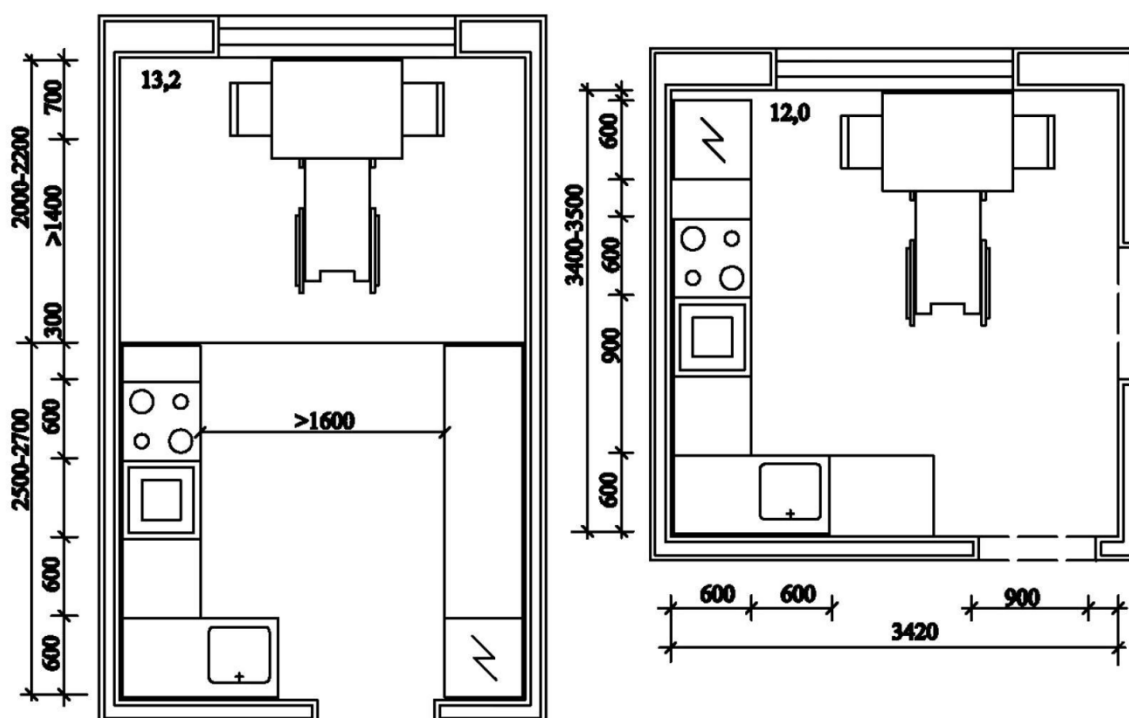
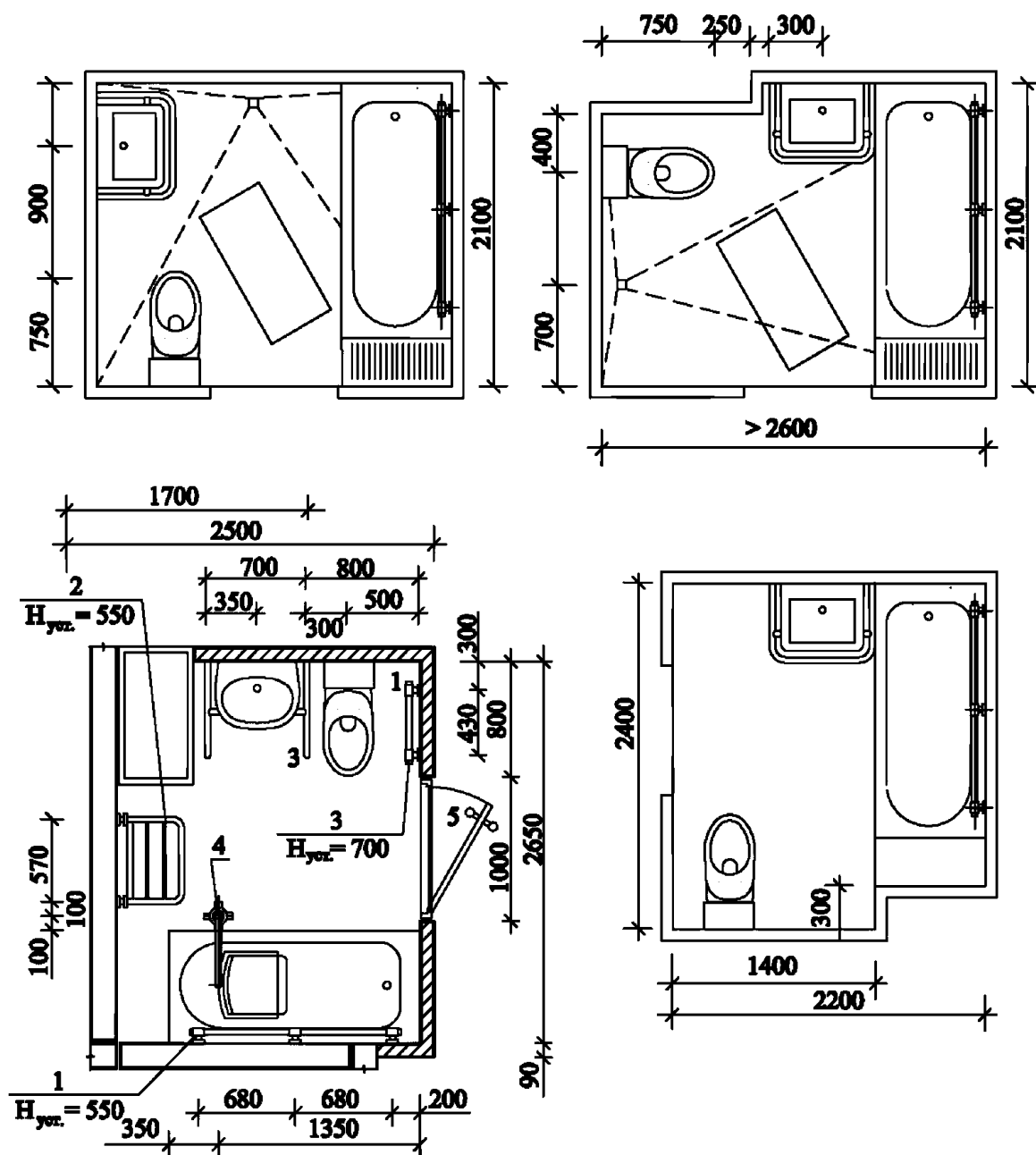

Рисунок А.11 - Варианты кухонь для квартир с различным количеством жилых комнат: для 1-2-комнатной квартиры (а), для квартиры с количеством жилых комнат 3 и более (б)

1 - поручень настенный; 2 - сиденье; 3 - поручень для умывальника;
4 - гидроподъемник; 5 - поручень ручка дверная

Рисунок А.12 - Совмещенные санузлы, оборудованные ванной для инвалидов, пользующихся креслом-коляской

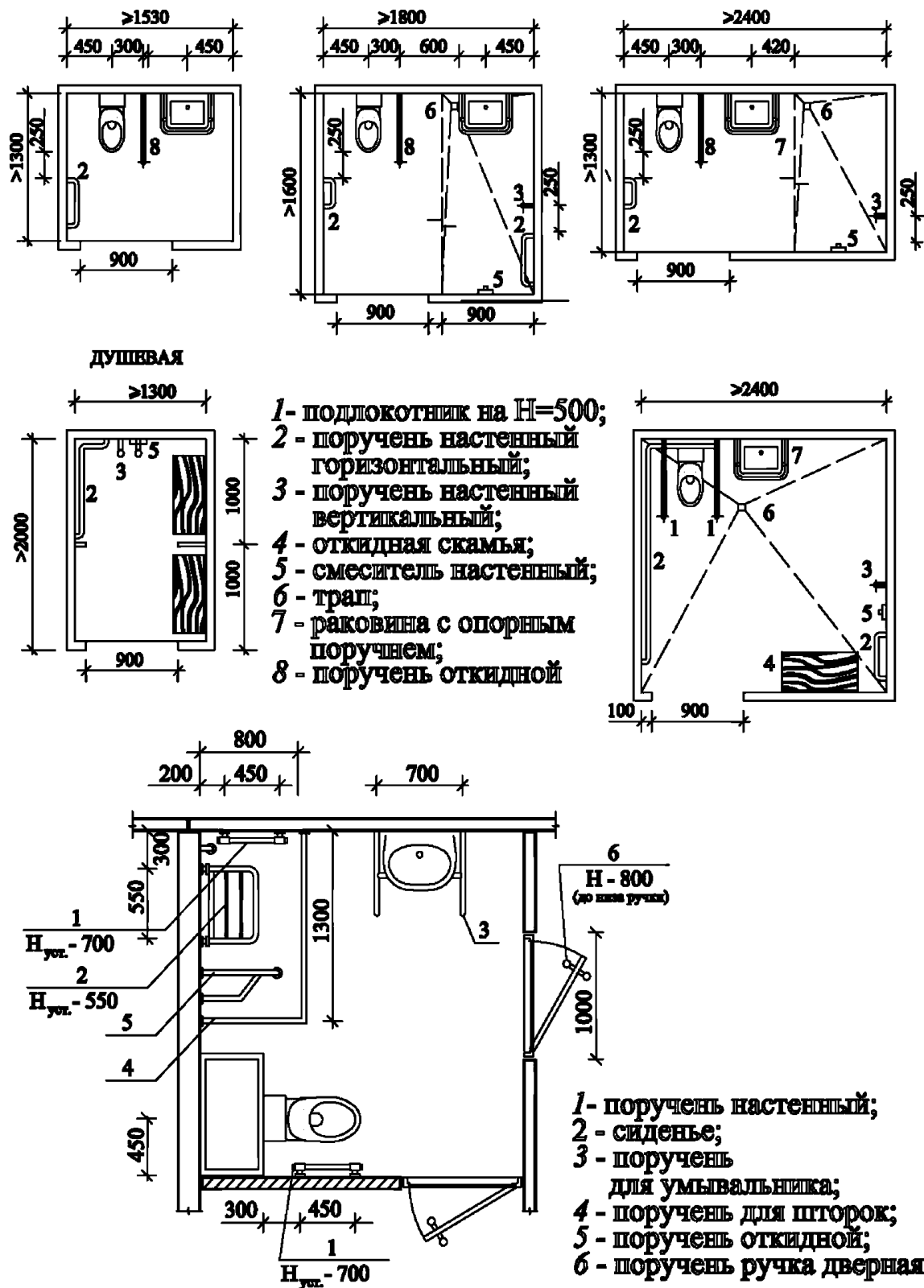

Рисунок А.13 - Варианты оборудования санитарно-гигиенических помещений

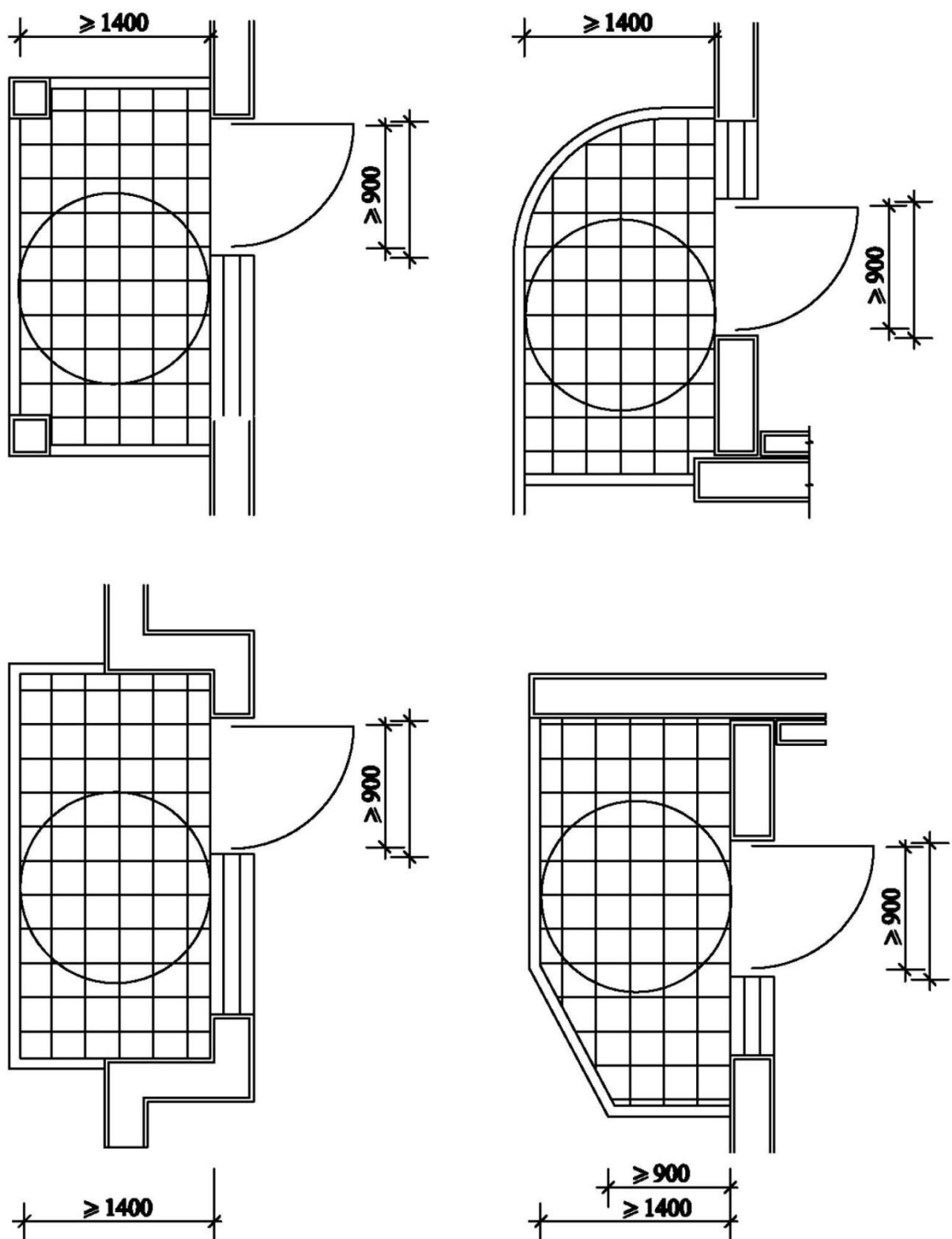

Рисунок А.14 - Варианты решений летних помещений, балконов, лоджий

Библиография

- [1] СП 142.13330.2012 Здания центров ресоциализации. Правила проектирования.
- [2] СП 145.13330.2012 Дома-интернаты. Правила проектирования.
- [3] СП 149.13330.2012 Реабилитационные центры для детей и подростков с ограниченными возможностями. Правила проектирования.
- [4] СП 150.13330.2012 Дома-интернаты для детей-инвалидов. Правила проектирования.
- [5] СанПиН 2.1.2.2645-10 Санитарно-эпидемиологические требования к условиям проживания в жилых зданиях и помещениях.
- [6] СанПиН 2.2.1/2.1.1.1076-01 Гигиенические требования к инсоляции и солнцезащите помещений жилых и общественных зданий и территорий
- [7] ГОСТ Р 51633-2000 Устройства и приспособления реабилитационные, используемые инвалидами в жилых помещениях. Общие технические требования

Содержание

Traducerea prezentului document normativ în limba rusă	34
1 Область применения	34
2 Нормативные ссылки	34
3 Термины и определения	35
4 Общие положения	35
5 Требования к земельным участкам	36
6 Требования к зданиям.....	38
7 Требования к помещениям	41
7.1 Общие положения	41
7.3 Вспомогательные помещения	44
7.4 Кухни	45
7.5 Санитарно-гигиенические помещения.....	46
7.6 Летние помещения	47
Приложение А (справочное) Примеры устройства элементов жилой среды с учетом обеспечения требований доступности для инвалидов	49
Библиография	63

Конец перевода

Membrii Comitetului tehnic pentru normare tehnică și standardizare în construcții
CT-C 05 „Construcții civile și funcționalitatea lor”
care au acceptat proiectul documentului normativ:

Președinte	Povar Iurie	Arhitector
Secretar	Eremeev Piotr	Inginer-constructor
Membri	Șevcenco Alexandru	Inginer-constructor
	Homa Stepan	Arhitector
	Lașcu Anatolie	Inginer-constructor
	Alcaz Vasile	Dr. hab. Inginer
	Zolotuhina Svetlana	Inginer-constructor
	Carlov Vladimir	Inginer-constructor
	Popov Grigore	Inginer-constructor
	Bunduchi Elena	Medic
Reprezentant al MDRC	Spasov Anatolii	Arhitector

Utilizatorii documentului normativ sînt răspunzători de aplicarea corectă a acestuia. Este important ca utilizatorii documentelor normative să se asigure că sînt în posesia ultimei edi ii  i a tuturor amendamentelor.

Informa iile referitoare la documentele normative (data aplicării, modificării, anulării etc.) sînt publicate în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova", Catalogul documentelor normative în construcții, în publica ii periodice ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, pe Portalul Na ional "e-Documente normative în construcții" (www.ednc.gov.md), precum  i în alte publica ii periodice specializate (numai după publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu prezentarea referin elor la acesta).

Amendamente după publicare:

Indicativul amendamentului	Publicat	Punctele modificate

Ediție oficială

**COD PRACTIC ÎN CONSTRUCȚII
CP C.01.10:2017**

**"Mediul locuibil cu elemente sistematizate, accesibile pentru persoane
cu dizabilități. Reguli de proiectare"**

Responsabil de ediție ing. G. Curilina

Tiraj 100 ex. Comanda nr. ____

**Tipărit ICȘC "INCERCOM" Î.S.
Str. Independenței 6/1
www.incercom.md**